

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองกับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง สรุปได้ดังนี้

ความหมายและความสำคัญของการพูด

ได้มีผู้กล่าวถึงความหมายของการพูดไว้หลายนัย ดังนี้

เฮช จี วิดโดว์สัน (H. G. Widdowson 1979:58-59) กล่าวว่า "การพูดเป็นกิริยาการส่งสารซึ่งใช้คำพูดเป็นสื่อ เป็นการปะทะสัมพันธ์ระหว่างกันและกันด้วยการใช้บทสนทนาหรือการแลกเปลี่ยนข้อความด้วยคำพูดที่มีทั้งการรับสารและส่งสาร การใช้ลักษณะท่าทาง กล้ามเนื้อบนใบหน้า ตลอดจนการถ่ายทอดความหมายด้วยสายตา"

วิลเลียม ลิตเติลวูด (William Littlewood 1981:3-5) กล่าวว่า "การพูดเป็นกิจกรรมระหว่างบุคคล 2 คน คือผู้พูดและผู้ฟัง โดยผู้พูดจะคาดคะเนความรู้และความรู้สึกของผู้ฟังเพื่อที่จะเลือกใช้คำพูดให้เหมาะสมกับสถานการณ์"

ดอนน์ เบิร์น (Donn Byrne 1984:8) กล่าวว่า "การพูดเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นสองทาง ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง ประกอบไปด้วยทักษะการส่งสาร (productive skill) และทักษะการรับสาร (receptive skill) โดยผู้พูดส่งรหัสข้อความออกไปด้วยภาษาที่เหมาะสมในขณะที่ผู้ฟังเป็นผู้ถอดรหัสข้อความและแปลความหมายของคำพูดว่าผู้พูดพูดอะไร"

จากความหมายของการพูดที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการพูดเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคล 2 คนขึ้นไป ด้วยการ ใช้ เสียง ภาษา

สีหน้า และกิริยาท่าทางถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดให้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ และได้ผลสมตามความมุ่งหมายของผู้พูด

อนึ่งในการสื่อสารด้วยคำพูดนั้น ผู้พูดและผู้ฟังจะต้องโต้ตอบกันในเรื่องที่ได้ยินได้ฟังภายในช่วงระยะเวลาอันรวดเร็วมาก ซึ่งผู้ร่วมสนทนาจะต้องมีความตั้งใจ และมีวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะได้รับในการปะทะสัมพันธ์นั้น ๆ (Keith Johnson and Keith Morrow 1981:70) ทั้งนี้กระบวนการผสมผสานเสียงพูดออกมาเป็นคำพูดที่ได้ใจความอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งที่ทำได้ยากยิ่งสำหรับผู้พูด เพราะในการพูด ผู้พูดจะต้องทำหน้าที่ทั้งเป็นผู้พูดและผู้ฟังในเวลาเดียวกัน (Gerry Abbott and Peter Wingard 1985:4) จะเห็นได้ว่าการฝึกทักษะการพูดเป็นสิ่งที่ทำได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากการที่จะได้ชื่อว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้คำพูดเพื่อการสื่อสารนั้น มิได้หมายความถึงการเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้กฎไวยากรณ์ที่ถูกต้องเพียงอย่างเดียว หากหมายถึงการเป็นผู้ที่สามารถสื่อสารข้อความได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง และใช้คำพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย (William Littlewood 1981:4)

เจ อาร์ เฟิร์ธ (J. R. Firth 1970:152) อธิบายระบบการเปล่งเสียงพูดเพื่อการสื่อสารของมนุษย์ว่าเกิดขึ้นจากกระบวนการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพของอวัยวะส่วนต่าง ๆ ในร่างกายอันได้แก่ สมอง อวัยวะที่ใช้ในการเปล่งเสียง ระบบการหายใจ ตลอดจนการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายในการสื่อความหมาย เช่น การแสดงสีหน้า การเคลื่อนไหวศีรษะ แขน ขา และการแสดงท่าทางโดยใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างอื่นประกอบด้วย นอกจากนี้ ยังกล่าวถึงภาษาพูดว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญมากที่สุดของมนุษย์เพราะเป็นเครื่องมือที่สามารถปรับใช้ให้เหมาะสมกับชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของเจนิส ที กิบสัน และหลุยส์ ดี แชนด์เลอร์ (Janice T. Gibson and Louis D. Chandler 1988:89) ที่ว่าภาษาพูดเป็นสื่อขั้นพื้นฐานในการติดต่อสื่อสารระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ด้วยกัน ซึ่งถ้าปราศจากภาษาพูดแล้ว การติดต่อเพื่อสื่อความรู้ความเข้าใจ และความคิดระหว่างมนุษย์คงจะกระทำได้ด้วย

ความลำบากยิ่ง พิศมัย ถิกะแก้ว (2524:4) กล่าวว่า "การพูด เป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายที่ดีกว่าวิธีอื่น ๆ และนับได้ว่าเป็นแกนกลางอันยิ่งใหญ่ในการที่จะสร้างความเข้าใจของมนุษย์ที่มีต่อมนุษย์ด้วยกัน" ทั้งนี้ จันทิม่า พรหมโชติกุล (2520:3) ให้ความเห็นว่า ในชีวิตประจำวันของคนเราจำเป็นต้องใช้คำพูดเพื่อการสื่อสารเป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารเพื่อความรู้ ความเข้าใจ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือเพื่อการจูงใจก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของประสงค์ ราชณสุข (2530:5) ที่ว่า "การพูดเป็นทักษะที่มนุษย์เราจะต้องใช้อยู่เสมอและจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ตลอดชีวิต ไม่ว่าจะเป็นด้านมนุษยสัมพันธ์หรือด้านธุรกิจการงาน"

จากคำอธิบายดังกล่าวข้างต้น จึงสามารถสรุปได้ว่าทักษะการพูดเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อบุคคลในด้านการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพ การงานและการศึกษาในระดับต่าง ๆ ทั้งสิ้น

องค์ประกอบของการพูด

คาริ ซาจาวาระ (Kari Sajavaara 1981:52) ได้เปรียบเทียบทักษะการพูดว่าเสมือนหนึ่งการเล่นหมากรุก ซึ่งคนสองคนผลัดกันแสดงบทบาทในการเล่นหมากรุกบนกระดาน ไม่มีใครสามารถจะอธิบายได้ว่าอะไรคือส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดในการเล่น ถ้าผู้เล่นไม่ทราบว่าอุปกรณ์แต่ละชิ้นนั้นใช้ทำอะไรก็จะไม่มีทางเข้าใจว่าฝ่ายตรงกันข้ามกำลังทำอะไรอยู่ และยิ่งถ้าผู้เล่นไม่มีความเข้าใจในกฎกติกาการเล่นด้วยแล้ว ทั้งสองคนก็จะไม่มีทางเข้าใจได้เลยว่าสิ่งที่ตนเองกำลังกระทำอยู่นั้นคืออะไร กิจกรรมการพูดก็เช่นเดียวกัน เป็นกิจกรรมที่คนสองคนผลัดกันโต้ตอบคำพูดเพื่อสื่อความหมายและความเข้าใจซึ่งกันและกัน โดยคู่สนทนาจะต้องมีความรู้ในองค์ประกอบของการพูดอย่างเพียงพอเสียก่อนจึงจะสามารถสื่อความหมายได้

โรเบิร์ต ลาโด (Robert Lado 1971:241) เอช จี วิดโดว์สัน (H. G. Widdowson 1979:58) และดอนน์ เบิร์น (Donn Byrne 1984:42) มีความเห็นตรงกันว่าองค์ประกอบสำคัญของการพูดควรประกอบด้วยเสียง (pronunciation) ไวยากรณ์ (grammar) และคำศัพท์ (vocabulary) โดยวอลเตอร์ เอช บาร์ทซ์ (Walter H. Bartz 1971:18-22) เห็นว่าควรรวมองค์ประกอบทางด้านปริมาณของข้อมูลที่สื่อสารได้ (amount of communication) คุณภาพในการสื่อสาร (quality of communication) และความพยายามในการสื่อสาร (effort to communicate) เข้าไว้ด้วย ส่วนจอห์น ดับบลิว โอลเลอร์ และคิล เพอร์คินส์ (John W. Oller and Kyle Perkins 1980:118) แมรี ฟินอคเชียโร และซิดนีย์ ซาโก (Mary Finocchiaro and Sydney Sako 1983:114) และเดวิด พี แฮร์ริส (David P. Harris 1990:81-82) เห็นว่า นอกเหนือจากองค์ประกอบดังกล่าวแล้ว ควรเพิ่มองค์ประกอบเกี่ยวกับความคล่องแคล่ว (fluency) และความเข้าใจ (comprehensibility) เข้าไปด้วย

จากรายละเอียดข้อคิดเห็นดังกล่าวสรุปได้ว่า องค์ประกอบของการพูดควรประกอบด้วยเสียง ไวยากรณ์ คำศัพท์ ความคล่องแคล่ว ความเข้าใจ ปริมาณของข้อมูลที่สื่อสารได้ คุณภาพในการสื่อสาร และความพยายามในการสื่อสาร

ความสามารถในการพูด

วาสนา โกวิทธา (2525:173-174) สรุปถึงความสามารถในการพูดโดยทั่ว ๆ ไปว่าหมายถึงความสามารถในการใช้องค์ประกอบของภาษาและการสื่อสารความหมายด้วยคำพูด ดังนี้

1. ความสามารถเกี่ยวกับองค์ประกอบของภาษา คือ ระบบเสียง ศัพท์ และไวยากรณ์ อันหมายถึง ความสามารถในการออกเสียง สระ พยัญชนะ

เสียงเน้นหนัก ระดับเสียงสูงต่ำ ตลอดจนจังหวะการออกเสียงได้ถูกต้องและมีความรู้ความสามารถในการใช้คำศัพท์ และไวยากรณ์ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษา

2. ความสามารถในการสื่อความหมายด้วยคำพูด คือ สามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ โดยคำนึงถึงคุณลักษณะต่าง ๆ ของการพูดที่มีประสิทธิภาพ เช่น ความรู้ในเรื่องที่จะพูด จุดประสงค์ในการพูด สามารถพูดได้ตรงประเด็นเหมาะสมกับโอกาส กาลเทศะ และบุคคลที่พูดด้วย คำนึงถึงมารยาทในการพูด มีความคล่องแคล่วในการพูด โดยสามารถที่จะสื่อความหมายในสิ่งที่ต้องการจะพูดได้ในเวลาอันรวดเร็วตามสมควร เป็นต้น

โรเบิร์ต ลาโด (Robert Lado 1977:240) ได้กล่าวถึงความสามารถในการพูดว่าหมายถึง ความสามารถในการแสดงความรู้สึกรักของบุคคลใดบุคคลหนึ่งในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันออกมาเป็นคำพูดโดยสมบูรณ์ กระตักวัดไม่เย็นเขี้ยว และแสดงความคิดเห็นโต้ตอบออกมาเป็นคำพูดได้อย่างคล่องแคล่ว

รีเบคกา เอ็ม วาเลต (Rebecca M. Valette 1977:120) เน้นว่าความสามารถในการพูดมิได้หมายถึงแค่เฉพาะการออกเสียงคำพูด การออกเสียงสูง-ต่ำในประโยคเท่านั้น หากหมายรวมถึงการทำให้ผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่ตนพูด สามารถเลือกใช้คำศัพท์ ส่วนวณภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ของเจ้าของภาษาด้วย

นอกจากนี้ แวน เจ เค เอก (Van J. K. Ek 1980:115-116) ยังได้อธิบายเกี่ยวกับความสามารถในการพูดไว้ว่า ในการพูดผู้พูดจะต้องพูดด้วยความเร็ว (speed) ที่พอดีสามารถออกเสียงและใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ได้อย่างถูกต้อง ไม่มีการหยุดเว้นช่วงระหว่างคำพูดบ่อย ๆ และต้องทำให้ผู้ฟังมีความเข้าใจในสิ่งที่ตนเองพูดได้ทั้งหมดโดยไม่ยากนัก

แมรี ฟินอคเชียโร และซินีซี ซาโก (Mary Finocchiaro and Sydney Sako 1983:54) กล่าวถึงทักษะการพูดว่าเป็นทักษะที่มีความซับซ้อน

มากกว่าทักษะการฟังเพราะนอกจากผู้พูดจะต้องมีความรู้ในเรื่องเสียง ไวยากรณ์ คำศัพท์ และวัฒนธรรมของภาษาแล้ว ผู้พูดยังต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่จะต้องกระทำไปในเวลาพร้อม ๆ กัน คือ

1. พิจารณาถึงสิ่งที่ต้องการจะพูด คิดว่าจะพูดอะไรออกไป ไม่ว่าจะเป็นผู้เริ่มการสนทนาหรือเป็นผู้โต้ตอบคำพูดก็ตาม
2. วางตำแหน่งลิ้น และริมฝีปากในตำแหน่งหรือในลักษณะที่พอดีแก่การทำให้เกิดเสียงพูด
3. คำนึงถึงหลักไวยากรณ์ ตัวภาษา และวัฒนธรรมของภาษาก่อนที่จะพูดประโยคที่มีความถูกต้องเหมาะสมต่อไป
4. มีการออกเสียง เน้นเสียงและเลือกใช้รูปแบบของคำพูดที่ถูกต้อง
5. มีความไวในการใช้ระดับของคำพูด หรือเลือกใช้ลีลาของภาษาให้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์

ดอนน์ เบิร์น (Donn Byrne 1984:8) กล่าวเสริมว่าความสามารถในการพูดนี้ หมายถึงความสามารถในการแสดงบทบาทของผู้พูดและผู้ฟังด้วย เพราะการพูดเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้น 2 ทางระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง โดยผู้พูดจะต้องมีความสามารถในการส่งรหัสข้อความด้วยภาษาที่เหมาะสมไปให้ ในขณะที่ผู้ฟังจะเป็นผู้ถอดรหัสข้อความที่เป็นคำพูด ซึ่งโดยปกติมักจะประกอบไปด้วยข้อมูลซึ่งบางครั้งอาจจะมากเกินความต้องการของผู้ฟังก็ได้ นอกจากนั้น ผู้ฟังจะได้ยินเสียงหนัก-เบา การเน้นเสียงสูงต่ำไปพร้อม ๆ กับความหมายของคำพูด ตลอดจนสีหน้า ท่าทางการเคลื่อนไหวประกอบคำพูดของผู้พูด การพูดจึงเป็นทักษะที่ต่างออกไปจากทักษะอื่น ๆ ในแง่ที่ว่า การพูดเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว อาจจะเกิดขึ้นได้ไม่ครบถ้วนบริบูรณ์ เพราะมีการใช้ไวยากรณ์ผิด หรือมีการใช้คำขึ้นต้นไม่เหมาะสม (false starts) ใช้คำเอื้อ...อ้อ บ่อย ๆ หรือพูดซ้ำคำมากเกินไป เป็นต้น

โดยสรุป ความสามารถในการพูดจึงหมายถึงความสามารถของผู้พูดในการส่งรหัสข้อความด้วยภาษาที่เหมาะสมไปให้ผู้ฟัง โดยการใช้องค์ประกอบของภาษาอันได้แก่ ระบบเสียง ศัพท์และไวยากรณ์ แล้วสื่อความหมายข้อความด้วยคำพูดให้ผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่ตนพูดได้อย่างถูกต้องตรงประเด็น ถูกกาลเทศะและบุคคลที่พูดด้วย

ระดับความสามารถในการพูด

รีเบคกา เอ็ม วาเลตต์ และเรอเน เอส์ ดิสสิก (Rebecca M. Valette and Renee S. Disick 1972:153) ได้จำแนกระดับชั้นพฤติกรรมของทักษะการพูด ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. ระดับกลไก (mechanical skill) เป็นระดับที่ผู้เรียนสามารถพูดเลียนแบบเสียง ใช้ระดับเสียง จังหวะ การเน้นหนักเสียง การหยุดและการออกเสียงเชื่อมระหว่างคำตามแบบเจ้าของภาษาได้ สามารถท่องจำบทสนทนา โคลงกลอนและประโยคต่าง ๆ และสามารถที่จะอ่านออกเสียงข้อความที่เรียนมาแล้วโดยไม่จำเป็นต้องเข้าใจข้อความเหล่านั้นเลย ทักษะการพูดในระดับนี้ถือว่าการใช้ภาษาที่เกิดจากการฝึกจนคล่องเป็นอัตโนมัติ

2. ระดับความจำ หรือความรู้ (knowledge) เป็นระดับที่ผู้เรียนนำเอาความหมายของภาษาที่ท่องจำไว้มาใช้ เช่น การให้ความหมายคำศัพท์ การท่องโคลง เป็นต้น นอกจากนี้ผู้เรียนจะสามารถตอบคำถามประโยคที่เคยเรียนมาแล้วได้ โดยจะสามารถใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ที่เรียนมาแล้วอย่างเข้าใจความหมาย

3. ระดับถ่ายโอน (transfer) ในระดับนี้ผู้เรียนจะสามารถนำกฎไวยากรณ์ที่ได้เรียนมาแล้วมาสร้างรูปประโยคใหม่ ๆ ได้ตามที่กำหนด เป็นระดับที่ผู้เรียนใช้ภาษาซึ่งเกิดในบริบทที่แตกต่างจากที่ใช้ฝึกหัดภาษา เช่น การนำศัพท์ที่ท่องจำมาแล้วมาใช้ในบริบทใหม่ หรือการเรียบเรียงประโยคใหม่โดย

รักษาความหมายเดิมไว้ (paraphrase) เป็นต้น

4. ระดับสื่อสาร หรือสื่อความหมาย (communication) นับเป็นระดับที่ได้รับความสำคัญมากที่สุดในการเรียนการสอนและการทดสอบภาษาในระดับนี้ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและความต้องการของตนเองให้ผู้อื่นรู้ได้โดยเสรี นอกจากนี้ยังสามารถรับสื่อที่เป็นสารทางภาษาได้ด้วยความเข้าใจและมีความคล่องแคล่วในการสื่อสารด้วย

5. ระดับวิพากษ์วิจารณ์ (criticism) คือระดับการตีความการประยุกต์เอาความเข้าใจและความสามารถสื่อความหมายมาใช้ในการสื่อสารภาษาในลีลาและน้ำเสียงต่างๆ ประกอบกับการวิเคราะห์เนื้อความประโยคเพื่อให้การสื่อความหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับเรื่องและสถานการณ์

เจ ดี วิลกินส์ (J. D. Wilkins 1977 อ้างถึงใน อัจฉรา วงศ์โสธร 2529:287-288) ได้แบ่งระดับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษออกเป็น 7 ระดับ จากระดับเริ่มเรียนคือระดับ 1 ถึงระดับ 7 ซึ่งเป็นระดับความสามารถที่เทียบเท่ากับเจ้าของภาษา ดังจะกล่าวต่อไปนี้เป็น

ระดับที่ 1 ผู้เรียนไม่มีความรู้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ สำเนียงการพูดเป็นแบบสำเนียงภาษาแม่ สามารถที่จะพูดบางข้อความหรือบางคำได้ในวงจำกัด เช่น พูด "Good morning" หรือ "Goodbye" ได้ โดยที่เจ้าของภาษาผู้คุ้นเคยกับการใช้ภาษาของคนต่างชาติพอฟังเข้าใจได้บ้าง และการใช้ภาษาอังกฤษในลักษณะประโยคสั้น ๆ นี้ ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ท่าทาง และภาษามือประกอบเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจ

ระดับที่ 2 ผู้เรียนมีความสามารถอ่านออกเสียงได้ พอที่จะพูดภาษาอังกฤษได้โดยอาศัยการท่องจำเพื่อบอกความต้องการของตน จนแทบจะไม่มี การเปลี่ยนแปลงคำที่ท่องจำไว้ ไม่สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ มีการพูดตะกุกตะกักติดขัด ใช้ไวยากรณ์ผิด และการออกเสียงบ่อยครั้งที่ต้องพูดไปแก้ไขไป และเมื่อมีผู้มาพูดด้วยจะมีการพูดจาโต้ตอบที่ช้ามาก ผู้ที่พูดด้วยจึงต้องคอยพยายามช่วยให้พูดต่อไปได้

ระดับที่ 3 สามารถพูดเรื่องทั่ว ๆ ไปได้โดยใช้ความรู้ทาง ไวยากรณ์สร้างประโยคง่าย ๆ ที่เจ้าของภาษาพอฟังเข้าใจได้ ยังคงมีการใช้ ไวยากรณ์ผิด ๆ และเสียงที่ใช้ก็ยังไม่ชัด มีการพูดซ้ำ ๆ อย่างไม่แน่ใจและ เมื่อตอบคำถามต้องใช้เวลาคิดก่อนเพื่อไม่ให้พูดผิดจนเกินไป ผู้ฟังจึงมีความลำบากในการฟังให้เข้าใจว่าพูดอะไร

ระดับที่ 4 สามารถที่จะพูดเพื่อการสื่อสารความหมาย โดยผู้ฟัง เกิดความสับสนในข้อความน้อยมาก ผู้เรียนสามารถเล่าเรื่องราวที่ต่อเนื่องตาม ลำดับเหตุการณ์ได้ เช่น เล่าประวัติตนเองได้ แต่ยังไม่สามารถพูดต่อเนื่องเพื่อ การแสดงเหตุผลโต้แย้ง และมักจะนิ่งเฉยไม่พูดขณะที่เจ้าของภาษาอภิปรายกัน ยกเว้นเมื่อมีผู้พูดด้วยกับตนแบบตัวต่อตัวและมักจะขอใช้ภาษาแม่ถ้าเป็นไปได้ ใน ระดับนี้ ผู้เรียนจะมีการพูดที่ผิดไวยากรณ์น้อยลง ยังมีการใช้สำนวนและลีลาภาษา ผิด ๆ สำเนียงพูดยังคงสำเนียงภาษาแม่อยู่มาก และเมื่อพูดยังมีการหยุดคิด เนื่องจากนึกคำศัพท์ที่จะใช้พูดไม่ออก มีความคล่องในการพูดและโต้ตอบมากขึ้นจน ผู้ฟังไม่รู้สึกลำบากต่อการที่จะสนทนาด้วย แต่อย่างไรก็ตาม ผู้เรียนก็ยังคงต้องการ ให้ผู้ที่ตนพูดด้วยช่วยเป็นตอน ๆ เมื่อการพูดติดขัด

ระดับที่ 5 ผู้เรียนจะสามารถสื่อความหมายได้ในสถานการณ์ ต่าง ๆ สามารถแสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ ถึงแม้จะยังขาด ความคล่องเหมือนเจ้าของภาษาเมื่อพูดเรื่องซับซ้อนลึกซึ้ง และยังคงคิดเตรียม ก่อนจะพูดหรือหยุดที่พูดไว้เพื่อการแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้พูดได้ใจความดีกว่าเดิม มี การใช้ไวยากรณ์ผิดน้อยมาก ในส่วนที่ผิดมักจะเป็นสำนวนหรือวิธีการพูดมากกว่า ผู้ที่สนทนาด้วยมักต้องซักถามเป็นครั้งคราวเพื่อให้ได้ใจความที่กระจ่างขึ้น

ระดับที่ 6 มีความสามารถที่จะพูดสื่อความหมายในทุกสถานการณ์ ด้วยความคล่องแคล่วชัดเจน สามารถพูดโต้แย้ง พูดเน้น และพูดขยายความโดย เปลี่ยนเรื่องที่พูดได้ทุกขณะ ผู้ที่ฟังก็ฟังด้วยความเข้าใจและไม่ต้องช่วยผู้พูด ใน การใช้ภาษาในระดับนี้ ผู้เรียนจะมีการพูดที่ผิดไวยากรณ์ ใช้คำศัพท์ผิดหรือออก เสียงแบบภาษาแม่มีน้อยมาก และสำนวนที่ผิดเพราะอิทธิพลของภาษาแม่ก็มีน้อยมาก

จนแทบจะไม่มีเลย

ระดับที่ 7 เป็นระดับที่ผู้เรียนพูดได้คล่องแคล่วเหมือนเจ้าของภาษา มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ และในสถานการณ์ต่าง ๆ เหมือนเจ้าของภาษาพูดทุกอย่าง ความสามารถระดับนี้มักจะเป็นของผู้ที่เคยอยู่ในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษมานานปีเป็นส่วนใหญ่

อนึ่ง เบรนแดน โจเซฟ แครร์รอล (Brendan Joseph Carroll 1980:135) ได้แบ่งระดับความสามารถในการพูดออกเป็น 9 ระดับ แตกต่างออกไปคือ

ระดับที่ 1 เป็นระดับที่ผู้พูดไม่สามารถใช้ภาษาหรือพูดได้เลย

ระดับที่ 2 ในระดับนี้ผู้พูดแทบจะพูดไม่ได้เลย โดยมากแล้วจะมีความสามารถในการพูดเพียงคำหรือสองคำเท่านั้น

ระดับที่ 3 เป็นระดับที่ผู้พูดมีความสามารถในการใช้ภาษาที่ค่อนข้างจะจำกัดมาก พูดได้แบบตะกุกตะกัก มีความเข้าใจผิดบ่อย ๆ และจะเข้าใจเฉพาะบทสนทนาในระดับปกติบางส่วนเท่านั้น จึงทำให้ไม่สามารถที่จะคุยต่อเนื่องได้ด้วยเรื่องราวที่ถูกต้อง สามารถจับได้แต่ใจความสำคัญ แต่จับรายละเอียดของข้อความไม่ได้เลย

ระดับที่ 4 ผู้พูดสามารถโต้ตอบการสนทนาได้ แต่เป็นคู่สนทนาที่ค่อนข้างจะเงียบ ไม่สามารถนำการสนทนา พูดเสนอแนะ หรืออภิปรายได้ มีความรู้สึกลำบากในการสนทนาด้วยความเร็วปกติ ขาดความคล่องแคล่วและความถูกต้อง จึงทำให้การสนทนาดำเนินไปด้วยความยากลำบากและไม่ต่อเนื่องกัน แต่ยังสามารถให้เห็นได้ว่าเข้าใจเรื่องที่สนทนาได้ตรงกัน และมีสำเนียงของภาษาแม่ปนอยู่

ระดับที่ 5 ในระดับนี้ ถึงแม้ว่าผู้พูดจะสามารถพูดสื่อใจความสำคัญในบทสนทนาได้ แต่ก็ยังขาดลีลาของภาษา และยังมีการใช้ไวยากรณ์ผิดต้องถามและถูกถามเป็นครั้งคราวเพื่อให้ได้ใจความชัดเจน ขาดความคล่องแคล่วและขาดความสามารถในการนำการสนทนา ผู้พูดจึงต้องพูดให้ชัดถ้อยชัดคำเพื่อให้

สามารถดำเนินการสนทนาต่อไปได้แต่ก็ไม่ค่อยน่าสนใจเพราะยังขาดลีลาทางภาษา
อยู่ค่อนข้างมาก

ระดับที่ 6 สามารถพูดในหัวข้อที่ต้องการได้ สามารถติดตาม
เรื่องและเปลี่ยนเรื่องที่พูดได้ มีการหยุดหรือพูดติดตะกุกตะกักเป็นครั้งคราว
ยังมีข้อผิดพลาดและใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมบ้าง แต่ก็มิได้ทำให้การแสดงความคิดเห็น
เปลี่ยนไป มีความสามารถในการเริ่มเรื่องสนทนาและมีความอิสระในการอภิปราย

ระดับที่ 7 สามารถเล่าเรื่องได้ชัดเจนและมีเหตุผล สามารถ
สนทนาได้อย่างต่อเนื่องเป็นเรื่องราว แต่ยังไม่คล่องแคล่วเท่าระดับที่ 8 สามารถ
ติดตามการสนทนาได้เมื่อมีการเปลี่ยนน้ำเสียง มีการพูดติดตะกุกตะกักหรือพูดซ้ำ
คำบ้างแต่ก็โต้ตอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระดับที่ 8 สามารถอภิปรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำ
การสนทนาหรือดำเนินเรื่องต่อไปและขยายความได้ตามความจำเป็น สามารถ
แสดงอารมณ์ขันและโต้ตอบด้วยน้ำเสียงและท่าทางที่เหมาะสม

ระดับที่ 9 พูดได้เหมือนเจ้าของภาษาในหัวข้อต่าง ๆ ทั้งยังมี
ความสามารถในการนำการสนทนา สามารถขยายความและพูดได้ใจความสำคัญ

นอกจากนั้น สถาบันบริการทางภาษา (FSI - The Foreign
Service Institute 1968 quoted in John W. Oller and Kyle
Perkins 1980:85-86) ได้จัดระดับความสามารถในการพูดที่ต่างออกไป โดย
มุ่งเน้นความสามารถในการสื่อความหมายตามสถานการณ์ต่าง ๆ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 ถือเป็นความสามารถในการพูดระดับต้น (elementary
proficiency) ที่ผู้พูดสามารถใช้ภาษาเพื่อการสนทนาในชีวิตประจำวันหรือทำ
ธุรกิจ เช่น การเดินทาง เป็นต้น สามารถถามและตอบในเรื่องที่มีความคุ้นเคย
เท่านั้น แต่เนื่องจากผู้พูดมีความจำกัดทางด้านประสบการณ์ จึงทำให้เข้าใจแต่
เฉพาะประโยคคำถามและบอกเล่าธรรมดา มีความสามารถในการเข้าใจภาษา
ในระดับที่ช้ากว่าปกติ มีการพูดซ้ำ ๆ และคำศัพท์ที่จะใช้ในการสนทนามีไม่เพียงพอ

ที่จะแสดงความคิดเห็น ถ้าจะพูดก็เป็นเรื่องเบื้องต้นเท่านั้น ยังมีการออกเสียง และใช้ไวยากรณ์ผิด ๆ อยู่ แต่กระนั้นก็สามารถสื่อสารได้กับเจ้าของภาษาที่เคยมี ประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนภาษาของชาวต่างชาติ สามารถสั่งอาหารธรรมดา ๆ ถามหาที่พักหรือบ้านเช่า ถามหรือบอกทิศทาง ชื่อของและบอกเวลาได้

ระดับที่ 2 เป็นความสามารถในการพูดระดับที่ใช้งานได้ในวง จำกัด (limited working proficiency) หมายถึง ผู้พูดสามารถใช้ ภาษาได้เพียงพอที่จะอยู่ในสังคมและจำกัดอยู่ในวงอาชีพ มีความมั่นใจในการ ใช้ภาษาในสังคมในสถานการณ์ส่วนใหญ่ได้ เช่น การสนทนาในชีวิตประจำวัน อาชีพ ครอบครัวและเรื่องราวของตนเอง ส่วนการพูดในด้านอาชีพยังต้องการ ความช่วยเหลือเมื่อพูดเรื่องยาก ๆ สามารถจับใจความสำคัญในบทสนทนาทั่ว ๆ ไป มีความรู้ในด้านศัพท์เพียงพอที่จะแสดงความรู้สึกได้ แต่ภาษายังไม่กระตือรือร้นและ การออกเสียงยังมีผิดอยู่บ้าง แต่ก็เข้าใจง่าย นอกจากนี้ ยังสามารถบอกวิธีทำ สิ่งต่าง ๆ ในขั้นต้นได้ถูกต้องพอสมควรและมีการใช้ไวยากรณ์ผิดอยู่บ้าง

ระดับที่ 3 เป็นความสามารถในการพูดระดับใช้งานได้ขั้นต่ำ (minimum professional proficiency) ซึ่งผู้พูดสามารถพูดได้ถูกต้องทั้ง ไวยากรณ์และคำศัพท์ในการสนทนาอย่างเป็นพิธีการและแบบเป็นกันเอง ทั้งใน เรื่องเกี่ยวกับสังคม อาชีพและวิชาการ สามารถอภิปรายในหัวข้อที่สนใจและ เฉพาะสาขาวิชาได้อย่างมีเหตุผล สามารถเข้าใจภาษาที่มีความเร็วในอัตราปกติ รู้คำศัพท์มากพอที่จะพูดโดยไม่ต้องคิดหาคำศัพท์ในขณะที่พูด แต่สำเนียงยังไม่เหมือน เจ้าของภาษา หากสามารถใช้ไวยากรณ์ได้ถูกต้องและถึงแม้ว่าจะมีข้อผิดพลาด ก็มีได้ทำให้ใจความของประโยคเสียไปหรือก่อให้เกิดความรำคาญแก่เจ้าของภาษา แต่อย่างไร

ระดับที่ 4 เป็นความสามารถในการพูดระดับใช้งานได้อย่าง สมบูรณ์ (full professional proficiency) ซึ่งผู้พูดสามารถใช้ภาษา ได้อย่างคล่องแคล่วถูกต้อง เหมาะกับความต้องการในสายอาชีพ มีความเข้าใจ และสามารถสนทนาในเรื่องประสบการณ์ของตนอย่างคล่องแคล่ว โดยใช้คำศัพท์

ได้ถูกต้องชัดเจน สามารถโต้ตอบได้แม้จะอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย มีข้อผิดพลาดน้อย สามารถเข้าใจและสื่อสารได้ดี

ระดับที่ 5 เป็นความสามารถในการพูดระดับเจ้าของภาษา (native proficiency) ซึ่งผู้พูดมีความสามารถในการพูดได้เทียบเท่ากับเจ้าของภาษาที่มีการศึกษา ใช้ภาษาได้ดีจนเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษาที่มีความรู้ในทุกลักษณะ เช่น รู้คำศัพท์ รวมทั้งสำนวน ภาษาถิ่นและวัฒนธรรมเป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ศูนย์การสอนภาษาต่างประเทศของสภาสหรัฐอเมริกา (ACTFL-American Council on the Teaching of Foreign Languages 1982 quoted in Wilga M. Rivers 1983:208-211) ได้แบ่งระดับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษออกเป็น 3 ระดับใหญ่ ๆ คือ ระดับความสามารถขั้นต้น ระดับความสามารถขั้นกลาง และระดับความสามารถขั้นสูง โดยแต่ละระดับได้แยกย่อยลงไปเป็นระดับต่ำ ระดับกลาง และระดับสูง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ระดับความสามารถขั้นต้น (novice level)

1.1 ขั้นต้นระดับต่ำ (novice - low) ไม่สามารถพูดภาษาได้เลย หรือถ้าพูดก็จะพูดเป็นคำ ๆ ชาดเป็นห้วง ๆ จนไม่สามารถสื่อสารความเข้าใจได้

1.2 ขั้นต้นระดับกลาง (novice - mid) สามารถพูดได้เฉพาะเรื่องหรือสิ่งที่ตัวเองคุ้นเคย มีข้อจำกัดในการคิดหาคำศัพท์ แต่ก็ยังพอที่จะแสดงความต้องการด้วยคำพูดที่ง่าย ๆ ได้ นอกจากนี้ ยังมีปัญหาในด้านโครงสร้างภาษา พูดชาดเป็นห้วง ๆ โดยความยาวของประโยคที่พูดมักจะประกอบไปด้วยคำพูดเพียง 2-3 คำเท่านั้น มีการหยุดเว้นช่วง และต้องพูดช้าบ่อย ๆ มีการออกเสียงผิด และมีสำเนียงของภาษาแม่ปะปน ผู้ฟังมีความยากลำบากในการทำความเข้าใจประโยคที่พูด แม้แต่ครูผู้สอนที่มีความคุ้นเคยในภาษาแม่ของผู้พูดเป็นอย่างดีก็รู้สึกว่ายาก ไม่ทราบว่าผู้พูดพูดอะไร หรือต้องการสื่อความหมาย

อะไรออกมาแก่ผู้ฟัง

1.3 ขั้นต้นระดับสูง (novice - high) สามารถพูด แสดงความต้องการของตนเองได้ในทันที แต่ต้องเป็นประโยคที่ตัวเองเคยเรียนมาแล้วเท่านั้น สามารถถามและตอบคำถามที่เป็นเหตุผลในส่วนที่จดจำได้อย่างระมัดระวัง แต่ลักษณะท่าทางในการพูดก็ยังมิได้เป็นไปแบบอัตโนมัติ แม้ว่าการสนทนานั้นจะเต็มไปด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นกันเองก็ตาม ประโยคคำพูดที่พูดมีความยาวมากขึ้น ยังมีการหยุดเว้นช่วงบ่อย มีข้อจำกัดในการคิดหาคำศัพท์เพื่อแสดงความต้องการในการดำรงชีวิตในทันทีทันใด สามารถพูดแยกเสียงตามหน่วยเสียงต่าง ๆ ได้เกือบทั้งหมด แต่เมื่อนำหน่วยเสียงเหล่านั้นมาเข้าเป็นคำหรือกลุ่มคำแล้ว ปรากฏว่ามีการออกเสียงผิดมากและพูดช้าคำบ่อย ๆ จนรบกวนการทำความเข้าใจของผู้ฟังที่คุ้นเคยกับผู้พูดเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม ผู้พูดที่มีความสามารถในระดับนี้ก็ยังมีความก้าวหน้าทางการออกเสียงเน้นหนัก-เบา และการใช้เสียงสูง-ต่ำที่ดีขึ้น

2. ระดับความสามารถขั้นกลาง (intermediate level)

2.1 ขั้นกลางระดับต่ำ (intermediate-low)

สามารถพูดเพื่อสื่อความต้องการขั้นพื้นฐานด้วยคำพูดที่สุภาพได้พอควร สามารถถามและโต้ตอบบทสนทนา หรือเริ่มต้นการสนทนาในหัวข้อเรื่องที่มีความคุ้นเคย โดยการใช้ประโยคง่าย ๆ การใช้รูปแบบประโยคโครงสร้างยังเป็นไปในลักษณะที่ค่อนข้างจะจำกัดและมีความระมัดระวังอยู่มาก จึงมีข้อผิดพลาดและข้อบกพร่องในการใช้โครงสร้างประโยค กวैयाกรณและคำศัพท์อยู่เนือง ๆ การออกเสียง การเน้นเสียงสูง-ต่ำและหนักเบายังมีสำเนียงภาษาแม่ปะปน บ่อยครั้งที่ผู้ฟังเข้าใจเรื่องที่สนทนาผิดเพราะผู้พูดมีข้อจำกัดในการใช้คำศัพท์ ไวยากรณ์และการออกเสียงให้ถูกต้อง จึงจำเป็นต้องพูดซ้ำ ๆ หลายครั้ง ผู้ฟังที่เป็นเจ้าของภาษาและมีความคุ้นเคยกับภาษาแม่ของผู้พูดเท่านั้นจึงจะฟังเข้าใจ

2.2 ขั้นกลางระดับกลาง (intermediate-mid)

สามารถพูดจาโต้ตอบในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความต้องการในการดำรงชีวิตและสังคม

มีความสามารถในการถามคำถามและใช้คำศัพท์ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ประวัตินส่วนตัวและกิจกรรมยามว่าง เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีความระมัดระวังในการใช้ไวยากรณ์ทางภาษา เช่น การใช้คำกริยาให้สอดคล้องกับประธานของประโยค การใช้คำนาม และคำคุณศัพท์

2.3 ชั้นกลางระดับสูง (intermediate-high) ผู้พูดสามารถบ่งบอกหรืออธิบายความต้องการพื้นฐานในการดำรงชีวิตและสังคมได้เกือบทั้งหมด สามารถเริ่มการสนทนาและโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องทั่ว ๆ ไปได้ มีการหยุดเว้นช่วงในการพูดบ่อย เนื่องจากขาดความรู้ทางด้านคำศัพท์และไวยากรณ์ แต่ผู้พูดก็สามารถถามคำถามในทุกรูปแบบ แต่ยังมีที่ผิดในประโยคพูดที่ค่อนข้างยุ่งยากซับซ้อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประโยคหรือสถานการณ์ที่ตนเองไม่คุ้นเคย ความสามารถในการอธิบายให้รายละเอียดสิ่งต่าง ๆ ยังมีอยู่จำกัด อีกทั้งข้อความที่ใช้ในการสนทนายังเป็นประโยคสั้น ๆ ที่มักจะเป็นนามธรรม สามารถออกเสียงได้ดีขึ้น คือสามารถทำให้ผู้ฟังที่เป็นเจ้าของภาษาซึ่งมีความคุ้นเคยกับชาวต่างประเทศสามารถเข้าใจประโยคที่พูดได้ แต่ก็ยังมีปัญหาในการออกเสียงบางเสียง นอกจากนั้นยังต้องพูดช้าบ่อย ๆ เพื่อให้คนโดยทั่วไปเข้าใจในสิ่งที่ตนเองพูด อย่างไรก็ตาม ผู้พูดที่มีความสามารถในการพูดระดับนี้จะสามารถเล่าเรื่องโดยใช้รูปประโยคที่แสดงอดีตกาลและอนาคตกาลได้

3. ระดับความสามารถขั้นสูง (advanced level)

3.1 ชั้นสูงระดับสูง (advanced) สามารถพูดแสดงความต้องการหรือความพอใจในชีวิตประจำวัน ตลอดจนหน้าที่การงานได้ แต่ยังไม่ดีนัก มีความมั่นใจพอควรในการสนทนาตามสถานการณ์สังคมต่าง ๆ เช่น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน อาชีพการงาน ครอบครัวและประวัตินส่วนตัว มีความสามารถในการใช้คำศัพท์ได้มากยิ่งขึ้น แต่ก็ยังนึกหาคำศัพท์เฉพาะไม่ออก จึงต้องเสียเวลาอธิบายด้วยคำพูดง่าย ๆ ที่ยืดเยื้อ การออกเสียงยังมีผิดบ้าง แต่ผู้ฟังก็เข้าใจในสิ่งที่ผู้พูดพูด

3.2 ขั้นสูงระดับสูงมาก (advanced plus) ผู้พูดสามารถสนทนาในหัวข้อที่เกี่ยวกับเรื่องงานหรือเรื่องอื่นใดที่น่าสนใจได้เป็นอย่างดี มีความสามารถในการใช้ไวยากรณ์หรือคำศัพท์อย่างใดอย่างหนึ่งเป็นอย่างมาก มีการออกเสียงผิดพลาดเพียงเล็กน้อย การใช้ไวยากรณ์ยังมีข้อบกพร่องเกี่ยวกับ คำนามพหูพจน์ คำนำหน้านาม คำบุพบท การใช้กาลวาก การเรียงลำดับคำและ อนุประโยค (relative clauses) บ้างแต่ไม่มากนัก

3.3 ขั้นสูงระดับสูงที่สุด (superior) สามารถสนทนาโต้ตอบได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่ว่าจะเป็นการสนทนาแบบเป็นกันเองหรือแบบทางการก็ตาม ผู้พูดสามารถใช้ไวยากรณ์และมีความรู้ในเรื่องคำศัพท์ดีมาก สามารถอภิปรายโต้เถียงในเรื่องที่มีความสนใจเป็นพิเศษหรือในสาขาวิชาอื่น ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว จนทำให้การสนทนามีลักษณะที่เป็นธรรมชาติมากที่สุด นอกจากนี้ ยังสามารถออกเสียงได้เทียบเท่าเจ้าของภาษาและใช้ไวยากรณ์ได้ถูกต้องด้วย

การทดสอบทักษะการพูด

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าทักษะการพูดเป็นทักษะที่ฝึกฝนได้ยาก ผู้เรียนจะต้องมีเวลาในการฝึกหัดมากพอสมควรจึงจะสามารถพูดสื่อสารข้อความกับบุคคลอื่นให้เข้าใจได้ และเนื่องจากจำนวนนักเรียนในแต่ละห้องเรียนมีจำนวนมาก ครูผู้สอนจึงควบคุมดูแลการสอนและดำเนินการทดสอบทักษะการพูดให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้ลำบากยิ่ง อย่างไรก็ตาม มีผู้เสนอแนะวิธีการวัดความสามารถทางด้านการพูดไว้หลายท่าน ซึ่งสามารถสรุปรวมกลุ่มแนวความคิดได้เป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มที่เน้นพฤติกรรมทางภาษา กลุ่มที่เน้นระบบเสียง คำศัพท์ และไวยากรณ์ และกลุ่มที่เน้นความสามารถในการสื่อสาร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กลุ่มที่เน้นพฤติกรรมทางภาษา จะให้ความสนใจกับความสามารถในการใช้ภาษาตามลักษณะของพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยจะเน้นทางทักษะการใช้ภาษาตั้งแต่ระดับขั้นกลไก จนถึงขั้นความสามารถในการวิเคราะห์วิจารณ์ ผู้ที่

เสนอแนะวิธีการทดสอบทักษะการพูดในกลุ่มที่เน้นพฤติกรรมทางภาษา ได้แก่ รีเบคกา เอ็ม วาเลตต์ และเรอเน เอ็ส ดิสสิค (Rebecca M. Valette and Renee S. Disick 1972:154-158) ซึ่งได้เสนอแนะการทดสอบทักษะการพูดตามระดับขั้นพฤติกรรมทางภาษาดังนี้

1. ทักษะกลไก (mechanical skill) ได้แก่

1.1 ให้พูดเลียนแบบเสียง ระดับเสียง เสียงเน้นหนัก จังหวะการหยุด และการออกเสียงเชื่อมระหว่างคำ โดยการออกเสียงตามครูหรือเทปหรือพูดเลียนแบบประโยคที่ได้ยิน

1.2 ให้ท่องจำประโยคหรือข้อความ โคลงและบทสนทนาต่าง ๆ เช่น ให้ท่องวัน เดือน ปี ฤดู ใ้้นับเลข 1-100 ให้ท่องโคลงหรือบทสนทนา

1.3 ให้ออกเสียงข้อความที่ปรากฏในหนังสือเรียน อาจจะเป็นการฟังครูหรือฟังเทปแล้วพูดคำหรือประโยคตามที่ได้ยินหรืออ่านออกเสียงประโยคบนกระดานหรือในหนังสือ

2. ขั้นความรู้ (knowledge) เป็นขั้นที่ให้นักเรียนเล่าเกี่ยวกับเรื่องที่เคยเรียนมาแล้ว โดยใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ที่เคยเรียนมาประกอบเรื่องที่พูดได้แก่

2.1 ให้ดูภาพแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับภาพ โดยใช้คำหรือสำนวนที่เหมาะสม

2.2 ให้ถามโดยใช้โครงสร้างประโยคที่เคยเรียนมาแล้ว

2.3 ให้ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนมาแล้ว เช่น เวลาจำนวน หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับดิน ฟ้า อากาศ เป็นต้น

2.4 ตอบคำถามโดยใช้ตัวชี้แนะที่กำหนดให้

2.5 ให้พูดเติมคำในประโยคให้สมบูรณ์

2.6 ให้พูดตอบคำทักทาย

3. ขั้นถ่ายโอน (transfer)

3.1 ให้ใช้ประโยคเทียบแทนตามที่กำหนดให้ ดังนี้

3.1.1 ให้ใช้คำ และสำนวนประโยคที่คัดแปลงมาจากหนังสือเรียนโดยไม่ต้องเปลี่ยนคำอื่นในประโยค

3.1.2 ให้ใช้คำและสำนวนในประโยคที่คัดแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยสามารถเปลี่ยนคำอื่น ๆ ในประโยคได้ตามความเหมาะสม

3.1.3 ให้ตอบโดยเปลี่ยนรูปโครงสร้างของประโยคคำสั่งและส่วนอื่น ๆ ของประโยคตามที่จำเป็น

3.1.4 ให้พูดโต้ตอบบทสนทนาตามสถานการณ์ที่กำหนดให้

3.2 ให้รวมประโยคโดยใช้คำเชื่อมที่เหมาะสมและเปลี่ยนส่วนอื่น ๆ ของประโยคตามที่จำเป็น

3.3 ให้อ่านออกเสียงข้อความที่ไม่เคยเห็นมาก่อน

4. ชั้นสื่อสาร (communication) เป็นการพูดสนทนาเรื่องราวต่าง ๆ ในโอกาสและสถานการณ์ที่แตกต่างกัน เช่น

4.1 ให้พูดตามหัวข้อที่กำหนดหรือนักเรียนเลือกเองภายในเวลาที่กำหนดให้

4.2 ให้บรรยายภาพ 1 ภาพ

4.3 ให้บรรยายภาพชุดเป็นเรื่องราวต่อเนื่องกัน

4.4 ให้สัมภาษณ์เพื่อน

4.5 ให้พูดและแสดงบทบาทสมมติในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น พูดโทรศัพท์หรือบอกทิศทางแก่ชาวต่างประเทศ

4.6 ให้พูดทักทายให้เหมาะสมกับโอกาส

4.7 ให้พูดแสดงความคิดเห็น เสียใจ ขอโทษและอื่น ๆ

4.8 ให้อธิบายวิธีทำสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นขั้นตอน เช่น วิธีการประกอบอาหาร เป็นต้น

4.9 ให้พูดรายงานข่าวหรือสรุปเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้อ่านมา

5. ชั้นวิเคราะห์วิจารณ์ (criticism) เป็นการพูดเพื่อแสดงลีลาของการพูด (style) การใช้น้ำเสียง คำและสำนวนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ มีวิธี

การทดสอบดังนี้ คือ

- 5.1 ให้พูดแสดงอารมณ์และความรู้สึก เช่น ดีใจ เสียใจ โกรธ
- 5.2 ให้พูดกับบุคคลที่ต่างวัยวุฒิกัน เช่น พูดกับเด็ก เพื่อน ครู โดยจะต้องใช้ภาษาและน้ำเสียงหรือสำเนียงที่เหมาะสมกับผู้ฟัง
- 5.3 ให้พูดแสดงความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ได้ประสบมา

2. กลุ่มที่เน้นระบบเสียง คำศัพท์ และไวยากรณ์ ได้แก่ แมรี ฟินอคเชียโร (Mary Finocchiaro 1973:214-215) เสนอวิธีการทดสอบความสามารถในการพูด จากง่ายไปหายากดังนี้

1. ให้อ่านประโยคต่าง ๆ ที่มีความหมายแตกต่างกัน
2. ให้อ่านเนื้อเรื่อง โคลง หรือบทสนทนาที่เคยเรียนมาแล้ว
3. ให้พูดในบทบาทของคู่สนทนาคนใดคนหนึ่ง
4. ให้ตอบคำถามที่อาจจะมีตัวชี้แนะหรือไม่มีให้
5. ให้ตอบคำถามข้อความที่กำหนดให้
6. ให้อ่านออกเสียงเนื้อเรื่องที่นักเรียนมีความคุ้นเคย
7. ให้อ่านออกเสียงเนื้อเรื่องที่นักเรียนไม่เคยเห็นหรือเรียนมาก่อน
8. ให้สร้างคำถามจากข้อความที่กำหนดให้ เช่น "Ask me how I got to school this morning."
9. ให้เปลี่ยนประโยคเทียบแทนประโยคหรือข้อความที่กำหนดให้
10. ให้พูดสื่อสารประโยคสั้น ๆ ที่เหมือนกับเจ้าของภาษาใช้กัน
11. ให้ตั้งคำถามจากเนื้อเรื่องที่กำหนดให้
12. ให้บรรยาย และพูดโต้ตอบในสถานการณ์ที่กำหนดให้ เช่น

"You know it's a friend's birthday. You meet her(him) on the street. What would you say?" or "Someone tells you his mother is ill. What would you say?"

13. ให้อธิบายรูปภาพที่เห็น
14. ให้เล่าถึงกิจวัตรประจำวัน เช่น ทำอะไรก่อนมาโรงเรียน เป็นต้น
15. ให้พูดสรุปเรื่องที่ได้อ่านหรือได้เรียนมาแล้ว

โรเบิร์ต ลาโด (Robert Lado 1977:245) ได้แนะนำการทดสอบทักษะการพูดดังนี้

1. ให้นักเรียนตอบคำถามหรืออธิบายรูปภาพที่กำหนดให้ โดยภาพเหล่านี้อาจจะมีคำถามหรือข้อความที่น่าประหลาดอยู่ เพื่อวัดความรู้ด้านไวยากรณ์
2. ให้นักเรียนเล่าเรื่องหรืออธิบายภาพที่กำหนดให้ ภาพละ 30 วินาที เพื่อวัดความคล่องแคล่วในการพูด
3. ให้นักเรียนบรรยายภาพชุดที่กำหนดให้อย่างต่อเนื่อง เพื่อวัดการออกเสียงและความรู้ด้านคำศัพท์

นอกจากนั้น แมรี ฟินอคเชียโร และคริสโตเฟอร์ บรัมฟิต (Mary Finocchiaro and Christopher Brumfit 1985:197-198) ยังได้แนะนำวิธีการทดสอบทักษะการพูดไว้ดังต่อไปนี้

1. ให้อ่านข้อความ โคลง หรือบทสนทนาที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้ว
2. ให้พูดตามบทบาทในบทสนทนา
3. ให้ตอบคำถามประหลาดต่าง ๆ ที่กำหนดให้
4. ให้อ่านข้อความหรือเนื้อเรื่องที่นักเรียนไม่เคยเห็นมาก่อน
5. ให้นักเรียนถามคำถามจากข้อความที่กำหนดให้ เช่น "Ask me how I came to school yesterday."
6. ให้นักเรียนเปลี่ยนรูปประโยคต่าง ๆ ตามที่กำหนดให้

7. ให้พูดประโยคสั้น ๆ ที่ให้ความหมายเหมือนกับที่เจ้าของภาษาใช้กัน (ถ้าสามารถทำได้)
8. ให้ตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน
9. ให้พูดหรือเล่าถึงสิ่งที่ควรจะทำในสถานการณ์ที่กำหนดให้
10. ให้เล่าเกี่ยวกับกิจวัตรประจำวันก่อนที่จะมาโรงเรียน
11. ให้วิจารณ์หรือแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้ฟังมา
12. ให้วิพากษ์วิจารณ์เรื่องที่เพื่อนได้พูดไปแล้ว

3. กลุ่มที่เน้นความสามารถในการสื่อสาร จะให้ความสนใจเกี่ยวกับความสามารถในการพูดให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายในสิ่งที่ตนพูดหรือแสดงความคิดเห็น ผู้ที่เสนอแนะการทดสอบทักษะการพูดในกลุ่มนี้ ได้แก่ วอลเตอร์ เอช บาร์ทซ์ (Walter H. Bartz 1979:1-3) ได้เสนอแนะวิธีวัดความสามารถในการพูดสำหรับผู้เรียนวิชาภาษาอังกฤษ ดังนี้

1. ให้พูดบรรยายสิ่งของตามลักษณะของจริงที่นักเรียนเห็น
2. ให้บรรยายสถานการณ์ต่าง ๆ ตามที่กำหนดให้
3. ให้นักเรียนอธิบายวิธีการวาดภาพวัตถุชิ้นใดชิ้นหนึ่ง แล้วให้นักเรียนคนอื่นทดลองวาดตามคำอธิบายนั้น ๆ
4. ให้นักเรียนเลือกบรรยายภาพใดภาพหนึ่งในจำนวนภาพชุดที่กำหนดให้ แล้วให้เพื่อน ๆ ทายจากข้อมูลที่นักเรียนบรรยายว่าเป็นภาพใดในภาพชุดดังกล่าว จอห์น ดับบลิว โอลเลอร์ (John W. Oller 1979:327) ได้แนะนำวิธีการทดสอบทักษะการพูดไว้ดังนี้
1. ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องหรือข้อความตามที่กำหนด และทำการบันทึกเทปไว้เพื่อนำไปให้คะแนนการออกเสียงต่อไป

2. ให้นักเรียนฟังข้อความที่มีความยาวพอสมควรและเนื้อเรื่องไม่ยากจนเกินไป 1 ครั้ง จากนั้นทดสอบการพูดปากเปล่าด้วยวิธีการแบบโคลซ (cloze) โดยครูอ่านข้อความเดิมที่เว้นว่างข้อความบางตอนไป แล้วให้นักเรียนพูดข้อความที่สมบูรณ์และเติมส่วนที่ขาดหายไปเหมือนกับตอนแรกที่ได้ยิน

3. ครูเล่าเรื่องให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนเล่าเรื่องที่ตนได้ฟังออกมาเป็นคำพูดของตัวเองและครูทำการบันทึกเทปไว้เพื่อนำไปตรวจให้คะแนนต่อไป

แมรี ฟินอคเชียโร และซิดนีย์ ซาโก (Mary Finocchiaro and Sydney Sako 1983:139-143) ได้แนะนำวิธีการทดสอบทักษะการพูด 5 วิธี ดังนี้

1. ให้พูดประโยคสั้น ๆ ตามเทป ซึ่งครูอาจจะเลือกประโยคสั้น ๆ ที่ประกอบด้วยกลุ่มเสียงที่เห็นว่าสำคัญและมักเป็นปัญหาสำหรับนักเรียน ประโยคละไม่เกิน 5 - 6 คำ อัดเสียงประโยคทั้งหมดลงเทป แล้วเปิดให้นักเรียนพูดประโยคที่ตัวเองได้ยินตามเทป

2. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงประโยคต่าง ๆ ที่ไม่เคยเห็นมาก่อน

3. ให้บรรยายลักษณะของวัตถุสิ่งของต่าง ๆ จากภาพที่กำหนดให้เป็นการทดสอบความรู้ทางด้านคำศัพท์ โดยให้นักเรียนพยายามบรรยายภาพที่เห็นออกมาเป็นคำพูดให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

4. ให้บรรยายการกระทำหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่กำหนดให้ว่ามีอะไรเกิดขึ้น โดยใช้ไวยากรณ์และคำศัพท์ที่เหมาะสม

5. ให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับการสัมภาษณ์ เช่น สิ่งที่นักเรียนกำลังกระทำและจะกระทำในอนาคต เป็นต้น ทั้งนี้ เป็นการทดสอบที่ครอบคลุมทั้งเรื่องเสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์ ความคล่องแคล่ว และความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมทางภาษาไปพร้อม ๆ กันด้วย

เดวิด พี แฮร์ริส (David P. Harris 1990: 86-88) ได้เสนอวิธีทดสอบทักษะการพูด ดังนี้

1. ให้นักเรียนพูดตามประโยคที่ได้ยิน โดยแต่ละประโยคจะประกอบไปด้วยคำที่ต้องการวัดการออกเสียง 2 คำ ตัวอย่างเช่น

1. Jack always likes good food.
2. We'll be gone for six weeks.
3. They've gone farther south.

2. ให้นักเรียนอ่านประโยคหรือข้อความสั้น ๆ โดยครั้งแรกให้เวลาอ่านข้อความดังกล่าวในใจประมาณ 2-3 นาที แล้วจึงอ่านออกเสียงในระดับความเร็วปกติเพื่อทดสอบการเน้นเสียงหนักเบา ความคล่องแคล่วในการอ่านเสียงควบกล้ำ การหยุดเว้นช่วงจังหวะ เป็นต้น

3. ให้เปลี่ยนประโยคที่ได้ยินเป็นรูปแบบประโยคที่ตรงกันข้าม เช่น เมื่อนักเรียนได้ยินประโยคบอกเล่าก็เปลี่ยนให้เป็นประโยคปฏิเสธ เปลี่ยนประโยคบอกเล่าเป็นประโยคคำถาม หรือเปลี่ยนประโยคในรูปปัจจุบันกาลเป็นอดีตกาล เป็นต้น

4. ให้นักเรียนพูดประโยคข้อความโต้ตอบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่กำหนดให้ เช่น

1. "You are trying to find the post office in a strange city. Ask a policeman for directions."

2. "You have telephoned your friend Mary, but her mother answers and tells you that Mary is not at home. Ask her to leave a message for Mary to call you when she comes home."

5. ให้นักเรียนเล่าเรื่องหรืออธิบายเหตุการณ์ตามภาพชุดที่กำหนดให้ จะเห็นได้ว่า การทดสอบทักษะการพูดนั้นสามารถกระทำได้หลายวิธี ไม่ว่าจะเป็นการอ่านออกเสียงประโยคหรือข้อความ การบรรยายลักษณะของสิ่งของ รูปภาพหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ การถามและตอบคำถามเรื่องที่กำหนดให้ การสัมภาษณ์ การแสดงบทบาทสมมติ การวิพากษ์วิจารณ์แสดงความคิดเห็นของตัวเอง

นักเรียน หรือการพูดจาโต้ตอบในสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การเลือกใช้วิธีการทดสอบย่อมขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนเป็นสำคัญ ว่าครูผู้สอนต้องการเน้นพฤติกรรมทางภาษา หรือต้องการเน้นความสามารถในการสื่อสารด้วยคำพูด แล้วจึงเลือกใช้หรือประยุกต์ใช้วิธีการทดสอบทักษะการพูดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ การวัดสัมฤทธิ์ผลทางด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษจึงจะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การตรวจให้คะแนนความสามารถในการพูด

การตรวจให้คะแนนความสามารถในการพูดเป็นกระบวนการที่ค่อนข้างจะซับซ้อนกว่าการตรวจให้คะแนนทักษะอื่น ๆ เนื่องจาก ผู้ตรวจจะต้องคิดคำนึงถึงเกณฑ์มาตรฐานที่สามารถจะให้คะแนนนักเรียนแต่ละคนได้อย่างยุติธรรม และครอบคลุมองค์ประกอบของการพูดให้มากที่สุด มีผู้กำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนความสามารถในการพูดไว้หลายรูปแบบ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดแบ่งกลุ่มตามระดับความสามารถในการพูด คือ กลุ่มที่แบ่งการตรวจให้คะแนนความสามารถในการพูดออกเป็น 4 ระดับ 5 ระดับ และ 6 ระดับ ดังนี้ คือ

1. การตรวจให้คะแนนความสามารถในการพูดซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ การตรวจให้คะแนนของ จอห์น แอล ดี คลาร์ก (John L.D. Clark 1972:93) ซึ่งได้พัฒนาระบบการให้คะแนนความสามารถทางการพูดเป็น 4 ด้าน ๆ ละ 4 ระดับ โดยในแต่ละระดับมีคะแนนเต็ม 4 คะแนน ตามรายละเอียด ดังนี้

1. การออกเสียง (pronunciation)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดไม่สามารถออกเสียงให้เป็นที่น่าเข้าใจได้

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดออกเสียงผิดมากจนผู้ฟังฟังแล้ว
ไม่ค่อยจะเข้าใจ

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดออกเสียงผิดเป็นบางครั้ง แต่ก็
สามารถเข้าใจได้เป็นส่วนใหญ่

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดออกเสียงได้ถูกต้อง และสามารถ
พูดให้เป็นที่เข้าใจได้ตลอด

2. คำศัพท์ (vocabulary)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้คำศัพท์ผิดและพูดโต้ตอบสื่อสาร
ไม่ได้

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้คำศัพท์ผิดมากและผิดบ่อยจน
ทำให้ยากแก่การเข้าใจ

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้คำศัพท์ผิดบ้างเป็นบางครั้ง แต่
ก็สามารถสื่อความหมายได้เป็นส่วนใหญ่

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องเหมาะสมในทุก
สถานการณ์

3. โครงสร้าง (structure)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้โครงสร้างไวยากรณ์ผิดจนไม่
สามารถสื่อสารได้

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้ไวยากรณ์เบื้องต้นผิด แต่ก็มีวลี
บางส่วนถูกต้องบ้าง

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้โครงสร้างไวยากรณ์โดยทั่วไป
ถูกต้องและมีข้อผิดพลาดเพียงเล็กน้อย

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถใช้โครงสร้างไวยากรณ์
และประโยคได้ถูกต้องเหมาะสม

4. ความคล่องแคล่ว (fluency)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดหยุดคิดนานจนทำให้การสนทนา
ดำเนินไปไม่ได้

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดพูดตะกุกตะกักขาดเป็นห่วง ๆ
จนต้องพยายามพูดเริ่มต้นประโยคใหม่บ่อยครั้ง

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถพูดได้อย่างต่อเนื่องเป็น
ปกติ แต่มีติดตะกุกตะกักบ้างเป็นบางครั้ง

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถสนทนาได้อย่างเป็น
ธรรมชาติและมีการหยุดเว้นช่วงเช่นเดียวกับเจ้าของภาษา

2. การตรวจให้คะแนนความสามารถในการพูดซึ่งแบ่งการให้คะแนน
เป็น 5 ระดับ ได้แก่ วิธีการตรวจให้คะแนนของเดวิด พี แฮริส (David P.
Harris 1990:84) โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ๆ ละ 5 คะแนนดังนี้

1. การออกเสียง (pronunciation)

ให้ 1 คะแนน เมื่อการออกเสียงมีปัญหาเป็นอย่างมาก
จนทำให้ไม่สามารถเข้าใจคำพูดได้เลย

ให้ 2 คะแนน เมื่อการออกเสียงมีปัญหาจนยากแก่
การที่จะทำความเข้าใจคำพูดได้ ผู้ฟังต้องคอยถามซ้ำอยู่เรื่อยว่าผู้พูดพูดอะไร

ให้ 3 คะแนน เมื่อการออกเสียงยังมีปัญหา ผู้ฟังจะต้อง
ตั้งใจฟังจึงจะสามารถทำความเข้าใจได้และมักจะออกเสียงผิดทำให้ผู้ฟังเกิดความ
เข้าใจสับสนในบางครั้ง

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถออกเสียงได้ดี แม้จะยังมี
ปัญหาในการออกเสียงบางเสียงอยู่บ้างแต่ผู้ฟังก็สามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้พูดพูดได้เป็น
อย่างดี

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถออกเสียงได้เทียบเท่า
ชาวต่างประเทศที่เป็นเจ้าของภาษา

2. ไวยากรณ์ (grammar)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดไม่สามารถสื่อความหมายให้ผู้ฟัง
เข้าใจได้เนื่องจากใช้ไวยากรณ์ผิด และเรียงลำดับคำไม่ถูกต้องเลย

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถใช้ไวยากรณ์ง่าย ๆ ได้
แต่มักจะใช้ไวยากรณ์และการเรียงลำดับคำผิดบ่อย ๆ จนทำให้ผู้ฟังเข้าใจลำบาก

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดยังคงมีการใช้ไวยากรณ์ผิดอยู่
บ่อยครั้ง จนบางครั้งทำให้เข้าใจความหมายของประโยคที่พูดผิดไป

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดยังมีข้อบกพร่องในการใช้
ไวยากรณ์อยู่บ้าง แต่ก็มิได้ทำให้การสื่อความหมายผิด

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดยังมีข้อบกพร่องในการใช้
ไวยากรณ์เพียงเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น เรียงลำดับคำผิดแต่ก็สามารถแก้ไขใหม่
ให้ถูกต้องได้

3. คำศัพท์ (vocabulary)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดไม่สามารถสนทนาสื่อสาร
ความหมายได้ เพราะไม่มีความรู้ทางด้านคำศัพท์เลย

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้คำศัพท์ผิดและมีความรู้ทางด้าน
คำศัพท์จำกัดมาก จนทำให้ยากแก่การทำความเข้าใจความหมายของประโยคที่พูด

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้คำศัพท์ผิดบ่อย ประโยคคำพูด
ที่ใช้ในการสนทนาอยู่ในวงค่อนข้างจำกัดเพราะผู้พูดมีปัญหาในการคิดหาคำศัพท์มา
ใช้

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้คำศัพท์ที่ไม่ถูกต้องและไม่
เหมาะสมกับสถานการณ์ในบางครั้ง

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความสามารถในการใช้ศัพท์
สำนวนได้คล่องแคล่วเทียบเท่ากับเจ้าของภาษา

4. ความคล่องแคล่ว (fluency)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดมีการหยุดเว้นช่วงคำพูดเป็นเวลานานมาก จนทำให้ไม่สามารถสนทนากันได้

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดมีการหยุดเว้นช่วงในการพูดอยู่เสมอ และหยุดคิดเป็นเวลานาน เพราะมีความรู้จำกัดในการใช้ภาษา

ให้ 3 คะแนน เมื่อความเร็วและความคล่องแคล่วในการพูดยังมีไม่ค่อนมากนัก เพราะยังมีปัญหาเรื่องการใช้ภาษาอยู่

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความคล่องแคล่วในการพูดดี แต่ก็มี การพูดสะดุด เพราะยังมีปัญหาการใช้ภาษาอยู่บ้าง

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความสามารถในการพูดได้อย่างคล่องแคล่วเช่นเดียวกับเจ้าของภาษา

5. ความเข้าใจ (comprehension)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดไม่สามารถพูดโดยใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อความหมายให้เข้าใจได้เลย

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความยากลำบากในการคิดหาคำพูด โดยจะพูดซ้ำ ติดอ่าง พูดคำซ้ำแล้วซ้ำอีก

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถเข้าใจสิ่งที่พูดและพูดได้เป็นส่วนใหญ่ แต่พูดได้ค่อนข้างช้าและมีการพูดซ้ำ ๆ

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้ครบถ้วน แต่ก็มี การพูดซ้ำความบ้างเป็นบางครั้ง

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้ทั้งหมด ไม่มีปัญหาในการพูดเลย

3. การตรวจให้คะแนนความสามารถในการพูดของกลุ่มที่แบ่งวิธีการตรวจให้คะแนนเป็น 6 ระดับ ๆ ละ 6 คะแนน ได้แก่ วิธีของวอลเตอร์ เอช

บาร์ทซ์ (Walter H. Bartz 1979:18-22) สถาบันบริการทางภาษา (The Foreign Service Institute 1968 quoted in John W. Oller and Kyle Perkins 1980:157-161) แมรี ฟินอคเชียโร และซิดนีย์ ซาโก (Mary Finocchiaro and Sydney Sako 1983:144) และอาร์เทอร์ ฮิวส์ (Arthur Hughes 1989:111-112) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วอลเตอร์ เอช บาร์ทซ์ (Walter H. Bartz 1979:18-22) ได้แบ่งระดับของการตรวจให้คะแนนความสามารถในการพูดออกเป็นมาตราส่วนแบบประเมินค่า 6 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ๆ ละ 6 คะแนน คือ

1. ความคล่องแคล่ว (fluency)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดมีการหยุดเว้นช่วงในการพูดที่ไม่เป็นธรรมชาติบ่อยครั้งมาก หยุดคิดนานและการพูดไม่ต่อเนื่อง

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดมีการหยุดเว้นช่วงในการพูดที่ไม่เป็นธรรมชาติบ่อยครั้งและหยุดคิดบ่อย

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดมีการหยุดเว้นช่วงการพูดที่ไม่เป็นธรรมชาติบ้าง หยุดคิดในบางครั้งและการพูดไม่ต่อเนื่อง

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดไม่ค่อยมีการหยุดเว้นช่วงในการพูดที่ไม่เป็นธรรมชาติและการพูดค่อนข้างราบรื่น

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดไม่มีการหยุดเว้นช่วงในการพูดที่ไม่เป็นธรรมชาติ พูดได้อย่างต่อเนื่องราบรื่น แต่มีสำเนียงที่ทราบได้ว่าเป็นชาวต่างประเทศไม่ใช่เจ้าของภาษา

ให้ 6 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถพูดได้อย่างราบรื่นต่อเนื่องเหมือนเจ้าของภาษา

2. ความเข้าใจ (comprehensibility)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดไม่สามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้เลย

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดพูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้เพียงเล็กน้อย

เป็นค่า ๆ หรือเป็นส่วน ๆ ไม่ต่อเนื่องและครบถ้วน

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดพูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้บ้างเพียง
บางส่วน บางวลี

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจโดยใช้
ประโยคง่าย ๆ สั้น ๆ

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดพูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้เป็นส่วนใหญ่
เกือบทั้งหมด

ให้ 6 คะแนน เมื่อผู้พูดพูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้ทั้งหมด

3. ปริมาณของข้อมูลที่สามารถสื่อสารได้ (amount of
communication)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดไม่สามารถพูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ
ได้เลย

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดพูดให้ข้อมูลเกี่ยวข้องกับได้น้อยมาก

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดพูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับได้บ้าง

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดพูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับได้พอสมควร

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดพูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับได้เป็น
ส่วนใหญ่

ให้ 6 คะแนน เมื่อผู้พูดพูดให้ข้อมูลเกี่ยวข้องกับได้ทั้งหมด

4. คุณภาพในการสื่อสาร (quality of communication)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดไม่สามารถพูดให้ถูกต้องตาม
กฎเกณฑ์ของภาษาเลย

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถพูดได้โดยใช้โครงสร้าง
ที่ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษาได้น้อยมาก

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดพูดได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทาง
ภาษาอยู่บ้าง แต่ก็ยังมีปัญหาทางด้านโครงสร้างอยู่มาก

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถพูดได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์
ทางภาษาอยู่บ้าง แต่ก็ยังมีปัญหาทางโครงสร้างอยู่

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดพูดได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษา เป็นส่วนใหญ่ แต่ยังมีปัญหาเล็ก ๆ น้อย ๆ เกี่ยวกับโครงสร้างอยู่บ้าง

ให้ 6 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถพูดได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษาทั้งหมด

5. ความพยายามในการสื่อสาร (effort to communicate)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้ความพยายามน้อยมากในการพูดและไม่สนใจว่าผู้ฟังจะเข้าใจในสิ่งที่ตนพูดหรือไม่

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้ความพยายามในการพูดบ้าง แต่ไม่พยายามมากนักในการที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้ความพยายามที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ โดยพยายามพูดเสริมเพิ่มเติมจากประโยคเดิมบ้าง

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความพยายามอย่างจริงจังที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ ใช้ความพยายามอย่างมากที่จะพูดเสริมเพิ่มเติมเพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความพยายามเป็นพิเศษในการที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ สามารถแสดงออกถึงความพยายามอย่างสูงที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจแจ่มแจ้งในสิ่งที่ตนพูด โดยเสริมเพิ่มเติมรายละเอียดมาก

ให้ 6 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความพยายามในการพูดอย่างสูง มีความกระตือรือร้นเป็นพิเศษในการที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่ตนพูดให้แจ่มแจ้ง พยายามใช้ภาษาและท่าทางในการพูดด้วย

สถาบันบริการทางภาษา (The Foreign Service Institute 1968 quoted in John W. Oller and Kyle Perkins 1980:157-161) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลทางการพูดไว้ 5 ด้าน ๆ ละ 6 คะแนน ดังนี้

1. สำเนียง (accent)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดออกเสียงไม่ถูกต้องทำให้ผู้ฟังไม่สามารถเข้าใจได้

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้สำเนียงผิดบ่อย ๆ ทำให้ผู้ฟังเข้าใจยาก ต้องพูดซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้งจึงจะเข้าใจ

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดพูดโดยมีสำเนียงของภาษาแม่ปะปนอยู่มาก จนผู้ฟังต้องพยายามตั้งใจฟังจึงจะเข้าใจ นอกจากนี้ ยังมีการออกเสียงผิดทำให้ผู้ฟังเข้าใจผิดบ่อย ๆ

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดพูดโดยมีสำเนียงภาษาแม่ปะปนอยู่บ้าง แต่ก็มิได้ทำให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายผิด

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้สำเนียงในการพูดผิดน้อยมาก แต่สำเนียงในการพูดยังไม่เทียบเท่าเจ้าของภาษา

ให้ 6 คะแนน ผู้พูดสามารถใช้สำเนียงในการพูดได้เหมือนเจ้าของภาษาโดยไม่มีสำเนียงภาษาแม่ปะปนอยู่เลย

2. ไวยากรณ์ (grammar)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้ไวยากรณ์ไม่ถูกต้อง ชกเว้นเฉพาะวลีที่มีการเตรียมมาก่อนล่วงหน้า

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดพูดผิดมากจนแสดงให้เห็นถึงความรู้ด้านไวยากรณ์น้อยมาก ทำให้สื่อสารไม่ได้

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดพูดผิดบ่อย ๆ ไม่รู้หลักไวยากรณ์สำคัญบางอย่าง ทำให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายผิด

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดยังมีข้อบกพร่องในการใช้ไวยากรณ์ทางภาษาอยู่บ้าง แต่มิได้ทำให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายผิด

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดมีข้อบกพร่องในการใช้ไวยากรณ์น้อยมาก

ให้ 6 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้ไวยากรณ์ผิดพลาดเพียง 1-2 แห่งเท่านั้นในระหว่างการสนทนาหรือการสัมภาษณ์

3. การใช้คำศัพท์ (vocabulary)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความรู้ทางด้านคำศัพท์น้อยมาจนไม่เพียงพอที่จะใช้ในการสนทนาง่าย ๆ

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความรู้ทางด้านคำศัพท์อยู่ในวงที่จำกัด รู้จักเฉพาะคำศัพท์ที่เกี่ยวกับตนเอง และใช้ภาษาเพื่อการอยู่รอดในชีวิตประจำวันเท่านั้น เช่น ถามเกี่ยวกับเรื่องเวลา สิ่งอาหาร ถามข้อมูลเพื่อการเดินทางและสนทนาภายในครอบครัว เป็นต้น

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดเลือกใช้คำศัพท์ไม่ค่อยถูก ทำให้อภิปรายไม่ได้แม้แต่เรื่องสังคมและอาชีพของตนในระดับธรรมดา

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความรู้ทางด้านคำศัพท์ที่เกี่ยวกับเรื่องอาชีพและเรื่องทั่วไปมากพอที่จะสนทนาเรื่องทั่ว ๆ ไปและเรื่องเฉพาะสาขาวิชาที่ตนเองเกี่ยวข้องได้

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความรู้ทางด้านคำศัพท์ที่เกี่ยวกับอาชีพของตนมากและใช้คำศัพท์ทั่ว ๆ ไปได้อย่างถูกต้องมากพอที่จะพูดถึงเรื่องปัญหาและเหตุการณ์ที่ซับซ้อนในสังคมได้

ให้ 6 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความรู้ทางด้านคำศัพท์กว้างขวางมากและสามารถใช้ได้ถูกต้องเหมือนเจ้าของภาษาที่มีการศึกษา

4. ความคล่องแคล่วในการพูด (fluency)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดมีการหยุดเว้นช่วง พูดติดตะกุกตะกัก รวมเป็นประโยคไม่ได้ ทำให้สนทนาไม่ได้

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดพูดช้ามากไม่ราบรื่นสม่ำเสมอ เว้นประโยคสั้น ๆ ที่ใช้เป็นประจำทุกวัน

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดยังพูดช้าติดขัดอยู่และบางครั้งพูดไม่จบประโยค

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดยังมีการติดขัดคำพูดอยู่บ้างในบางครั้ง เนื่องจากคิดหาและเลือกใช้คำศัพท์เพื่อสร้างประโยคในการสนทนา

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถพูดได้ราบรื่น แต่ความ
เร็วและความคล่องแคล่วในการพูดยังมีไม่เท่าเจ้าของภาษา

ให้ 6 คะแนน เมื่อผู้พูดพูดได้ราบเรียบเหมือนเจ้าของ
ภาษา มีความคล่องแคล่วในการสนทนาไม่ว่าจะเป็นเรื่องทั่ว ๆ ไปหรือเรื่องอาชีพ

5. ความเข้าใจภาษา (comprehensibility)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความเข้าใจในสิ่งที่พูดน้อยเกิน
กว่าที่จะสนทนาในเรื่องธรรมดาหรือง่ายที่สุดได้

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความเข้าใจภาษาเฉพาะคำพูด
ที่พูดด้วยความเร็วช้ามากและเฉพาะในเรื่องง่าย ๆ ที่เกี่ยวกับสังคม การเดินทาง
และต้องการให้พูดซ้ำ พูดช้า และขยายความในทันที

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความเข้าใจในเรื่องง่าย ๆ ที่
เกี่ยวกับตัวเองโดยตรง แต่บางครั้งก็ยังต้องการการพูดซ้ำ หรือการพูดซ้ำ ๆ ใน
บางครั้ง

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความเข้าใจดีพอสมควรในคำพูด
ที่มีอัตราความเร็วปกติในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง และต้องการการพูดซ้ำหรือพูดใหม่
เป็นบางครั้งเท่านั้น

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถเข้าใจบทสนทนาในระดับ
ความเร็วปกติได้ ยกเว้นคำที่เป็นภาษาถิ่นหรือเรื่องที่ไม่คุ้นเคยและคำพูดที่เร็วหรือ
ช้าเกินไป

ให้ 6 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความเข้าใจคำพูดที่เป็นแบบ
ทางการและภาษาถิ่นที่เป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษาที่มีการศึกษาได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ แมรี ฟินอคเชียโร และซิดนีย์ ซาโก (Mary Finocchiaro
and Sydney Sako 1983:144) ได้สร้างเกณฑ์การวัดความสามารถในการพูด
6 ระดับเช่นเดียวกัน แต่แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ การออกเสียงและทำนองเสียง
คำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ และความคล่องแคล่ว ดังนี้

1. การออกเสียงและทำนองเสียง (pronunciation and intonation)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดไม่สามารถออกเสียงได้เลย

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดออกเสียงได้ แต่ก็ยากแก่การทำ

ความเข้าใจ

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดมีการออกเสียงที่ผิดอยู่มาก

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดพูดโดยมีสำเนียงภาษาแม่ปะปน

อยู่ ทำให้ทราบได้ว่าเป็นคนต่างชาติ แต่กระนั้นก็ยังพอฟังเข้าใจได้

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถออกเสียงที่ถูกต้องให้

ผู้ฟังเข้าใจได้ชัดเจน

ให้ 6 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถพูดออกเสียงได้เหมือน

กับเจ้าของภาษา

2. คำศัพท์ (vocabulary)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดไม่สามารถสนทนาโต้ตอบได้แม้แต่จะนึกคิดหาคำศัพท์ง่าย ๆ มาใช้ก็ตาม

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความสามารถในการใช้คำศัพท์ที่ค่อนข้างจำกัด มีคำศัพท์พื้นฐานสะสมอยู่เพียงประมาณ 200 คำ

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความสามารถในการพูดโดยใช้คำศัพท์ง่าย ๆ ในวงจำกัดและมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ประมาณ 200 คำโดยเฉลี่ย

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความสามารถในการใช้คำศัพท์อยู่ในระดับที่พอใช้ได้

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความสามารถคำศัพท์ในการสนทนาได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งรู้จักใช้สำนวนในการสนทนาด้วย

ให้ 6 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความสามารถในการใช้คำศัพท์และสำนวนในการสนทนาได้เทียบเท่ากับเจ้าของภาษา

3. โครงสร้างไวยากรณ์ (grammatical structure)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดไม่สามารถใช้ไวยากรณ์ได้ถูกต้อง

เลย

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดมีข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์
อยู่มาก แม้แต่ในประโยคสั้นๆ

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความสามารถในการใช้ไวยากรณ์
ในวงที่จำกัด สามารถสนทนาได้โดยการใช้ประโยคง่าย ๆ สั้น ๆ

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้ไวยากรณ์ผิดพลาดอยู่บ้าง แต่
ผู้ฟังก็สามารถฟังเข้าใจได้

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดมีข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์
เพียงเล็กน้อย แต่มิได้ทำให้ความหมายของประโยคเปลี่ยนไป

ให้ 6 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความสามารถในการพูดและใช้
ไวยากรณ์ได้เทียบเท่ากับเจ้าของภาษา

4. ความคล่องแคล่ว (fluency)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดไม่สามารถพูดได้เลย

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดมีการหยุดเว้นช่วงในการพูดบ่อยมาก

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถพูดต่อเนื่องได้พอใช้ แต่
ยังมีการหยุดเว้นช่วงบ่อย

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดมีการหยุดเว้นช่วงบ้าง แต่ผู้ฟัง
ก็สามารถเข้าใจสิ่งที่พูดได้

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถพูดได้อย่างคล่องแคล่ว
แต่อัตราความเร็วในการพูดยังช้ากว่าเจ้าของภาษา

ให้ 6 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความคล่องแคล่วในการพูดมาก
เช่นเดียวกับเจ้าของภาษา

อาร์เทอร์ ฮิวส์ (Arthur Hughes 1989:111-112) ได้แบ่งระดับ
การตรวจให้คะแนนความสามารถในการพูดออกเป็น 5 ด้าน ๆ ละ 6 ระดับ
ดังนี้

1. สำเนียง (accent)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดไม่สามารถออกเสียงให้ถูกต้อง
ได้เลย

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดออกเสียงผิดบ่อยมากและการ
ออกเสียงผิดนี้ทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกยุ่งยากในการที่จะทำความเข้าใจ ต้องให้
พูดซ้ำแล้วซ้ำอีก

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดมีสำเนียงภาษาแม่ปะปน ทำให้
ผู้ฟังต้องใช้สมาธิและความตั้งใจสูงมากเพื่อทำความเข้าใจ นอกจากนี้ ยังมีการ
ใช้ไวยากรณ์และคำศัพท์ผิดอีกด้วย

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดยังมีสำเนียงภาษาแม่ปนอยู่ มี
การออกเสียงผิดบ้างเป็นบางครั้งแต่ก็มีได้ทำให้ความเข้าใจของผู้ฟังคลาดเคลื่อน
แต่ประการใด

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถออกเสียงได้ถูกต้องเกือบ
ทั้งหมด แต่ยังทราบว่าไม่ใช่เจ้าของภาษาพูด

ให้ 6 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถออกเสียงได้เหมือนกับ
เจ้าของภาษา โดยไม่มีสำเนียงภาษาแม่ปนเลย

2. ไวยากรณ์ (grammar)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้ไวยากรณ์ผิดเกือบหมด

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้ไวยากรณ์ผิดอยู่มากจนทำให้
สื่อสารได้ความไม่ครบข้อ ๗

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้ไวยากรณ์ผิดบ่อยครั้งจนทำให้
ผู้ฟังเข้าใจความหมายผิดหรือเข้าใจลำบาก

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดยังมีข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์
อยู่บ้าง แต่มิได้ทำให้ความหมายของประโยคผิดเพี้ยนไป

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดมีข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์
เล็กน้อย แต่มิได้ทำให้โครงสร้างประโยคเสียหาย

ให้ 6 คะแนน เมื่อผู้พูดไม่มีข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์
ปรากฏออกมาให้เห็นเลยแม้แต่เล็กน้อย

3. คำศัพท์ (vocabulary)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดไม่สามารถใช้คำศัพท์หรือคิดหาคำศัพท์มาสนทนาในประโยคที่ง่ายหรือเรื่องที่ง่ายที่สุดได้

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดมีข้อจำกัดในการใช้คำศัพท์ แม้แต่คำศัพท์ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในแต่ละวัน เช่น คำศัพท์ที่ใช้ถามเกี่ยวกับเวลา อาหาร การเดินทางและครอบครัว เป็นต้น

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดมีข้อจำกัดในการคิดหาคำศัพท์และยังเลือกใช้คำศัพท์ที่ไม่เหมาะสม จนทำให้การสนทนาเกี่ยวกับเรื่องอาชีพ การงาน และสังคมขาดเป็นห่วงตอน

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความสามารถในการใช้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สนทนาได้ แต่มักจะเป็นคำศัพท์โดยทั่วไปที่มีใช้ศัพท์เทคนิคเฉพาะ

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอาชีพ ความรู้ทั่วไปหรือการอภิปรายที่ซับซ้อนในสถานการณ์ทางสังคมต่าง ๆ

ให้ 6 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องชัดเจน เทียบเท่ากับเจ้าของภาษาซึ่งได้รับการศึกษามาเป็นอย่างดี

4. ความคล่องแคล่ว (fluency)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดมีการหยุดเว้นช่วงในการพูดนานจนทำให้การสนทนาเป็นไปไม่ได้

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดพูดช้ามาก แม้ว่าจะสนทนาด้วยการใช้ประโยคสั้น ๆ หรือประโยคที่มีการฝึกฝนอยู่เป็นประจำก็ตาม

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดมีการหยุดเว้นช่วงในการพูดบ่อยและพูดขาดเป็นห่วง ๆ ไม่จบประโยค

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดมีการหยุดเว้นช่วงบ้าง เนื่องจากพยายามคิดหาคำศัพท์หรือประโยคคำพูดใหม่

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถพูดได้ค่อนข้างราบรื่น แต่ก็ทราบได้ว่าไม่ใช่เจ้าของภาษา

ให้ 6 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถพูดได้อย่างคล่องแคล่ว และราบรื่นเช่นเดียวกับเจ้าของภาษา

5. ความเข้าใจ (comprehensibility)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความเข้าใจได้เพียงเล็กน้อย แม้ว่าจะเป็นประโยคที่ง่ายที่สุดก็ตาม

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถเข้าใจคำพูดที่พูดซ้ำ ๆ ในเนื้อหาที่เกี่ยวกับสังคมและการท่องเที่ยวทั่ว ๆ ไปได้ แต่ก็คอยที่จะถามซ้ำและให้พูดใหม่อยู่เสมอ

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถทำความเข้าใจได้ถ้าตนเองมีความตั้งใจในการฟัง แต่ก็ต้องคอยถามซ้ำและให้พูดประโยคเดิมซ้ำบ้าง

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถเข้าใจในเรื่องที่ได้ดี แต่บางครั้งก็มีการถามซ้ำและให้พูดประโยคเดิมใหม่

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถเข้าใจได้ในเกือบทุกสิ่ง ยกเว้นคำพูดบางคำที่ไม่ชัดเจนและคลุมเครืออยู่

ให้ 6 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถเข้าใจในทุกสิ่ง ไม่ว่าจะ เป็นคำพูดแบบทางการหรือคำพูดโดยทั่วไป เป็นความสามารถในระดับที่เทียบเท่ากับเจ้าของภาษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกเกณฑ์การตรวจให้คะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของวอลเตอร์ เอช บาร์ทซ์ (Walter H. Bartz 1979: 18-22) เนื่องจากมีรูปแบบของการตรวจให้คะแนนองค์ประกอบของการพูดได้ละเอียดครบถ้วนและครอบคลุมรายละเอียดเนื้อหาของ การพูดในทุก ๆ ด้านมากกว่าวิธีอื่น ๆ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ความคล่องแคล่ว ความเข้าใจ ปริมาณของข้อมูลที่สามารถสื่อสารได้ คุณภาพในการสื่อสารและความพยายาม

ในการสื่อสาร ในแต่ละด้านยังได้กำหนดวิธีการตรวจให้คะแนนแยกย่อยลงไป อีกด้านละ 6 คะแนน ทำให้ผู้ตรวจให้คะแนนสามารถกำหนดระดับความสามารถ ในการพูดของผู้พูดได้เป็นรูปธรรมมากกว่าและง่ายต่อการปฏิบัติในสถานการณ์จริง

ความสำคัญของความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง

ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองถือว่าเป็นความต้องการพื้นฐานประการ หนึ่งในความต้องการพื้นฐาน 5 ประการของมนุษย์ (Janice T. Gibson and Louis D. Chandler 1988:351) ซึ่ง อับบราฮัม เอช มาสโลว์ (Abraham H. Maslow 1987:15-22) ได้อธิบายถึงความต้องการพื้นฐาน 5 ประการของ มนุษย์ว่าประกอบด้วย

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (physiological needs) อันได้แก่ อาหาร น้ำ วิตามิน และเกลือแร่ เพื่อช่วยให้อวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายมีพลังงานพอที่จะประกอบกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้อย่างต่อเนื่อง เมื่อใดที่ความต้องการทางด้านร่างกายของมนุษย์ไม่ได้รับการตอบสนอง มนุษย์ ก็จะไม่คิดถึงความต้องการพื้นฐานของร่างกายด้านอื่น ๆ เช่น ความปลอดภัย ความรัก ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง และการยอมรับตัวเองตามสภาพความเป็นจริง จนกว่ามนุษย์จะได้รับการตอบสนองทางด้านร่างกายครบถ้วนแล้วเท่านั้น

2. ความต้องการความปลอดภัย (safety needs) เมื่อมนุษย์ มีความต้องการทางด้านร่างกายเพียงพอแล้ว มนุษย์จะมีความต้องการเพิ่มขึ้น อีกระดับหนึ่ง นั่นก็คือ ความต้องการความปลอดภัย อันหมายถึง ความมั่นคง ความเชื่อถือ ความเป็นอิสระจากความกลัว ความวิตกกังวลและความสับสน เป็นต้น ในขั้นนี้ มนุษย์ต้องการความเป็นระเบียบวินัย ความมีรูปแบบ กฎหมาย และข้อบังคับต่าง ๆ ตลอดจนความเข้มแข็งในการป้องกันอันตราย ทั้งนี้ มนุษย์ จะพยายามใช้คุณลักษณะที่ตนเองมีอยู่อันได้แก่ สติปัญญา ความเฉลียวฉลาด การรับรู้และการแสดงออก รวมทั้งความสามารถอื่น ๆ เป็นเครื่องมือในการ แสวงหาความปลอดภัย

3. ความต้องการความรักและการเป็นเจ้าของ (the belongingness and love needs) ความต้องการ^{นี้}อยู่บนพื้นฐานของการให้และการยอมรับ ยามใดที่มนุษย์ไม่มีความพึงพอใจ จะมีความรู้สึกเหงา ว่าเหว่ ขาดเพื่อน ขาดคู่คิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้ว ถ้ามนุษย์ยังมีความรู้สึกหิวและความต้องการพื้นฐานทางด้านร่างกายไม่ได้รับการตอบสนองแล้ว ความรักจะถูกมองว่าเป็นสิ่งที่หลอกลวง ไม่จริง ไม่จำเป็นและไม่ใช่ว่าสิ่งที่มีความสำคัญทันที เมื่ออยู่ในสภาวะดังกล่าวบุคคล จะมีความรู้สึกโดดเดี่ยว เก็บตัว มีความรู้สึกขัดแย้ง ต่อต้านและไร้ที่พึ่ง

4. ความต้องการความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง (the esteem needs) คนทุกคนในสังคมมีความปรารถนาในการประเมินคุณค่าของตนเองไว้ ในระดับที่ค่อนข้างสูง ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองนี้เกี่ยวข้องกับความรู้สึกที่บุคคล มีต่อตนเอง และได้รับความเห็นคุณค่าจากผู้อื่นประกอบกัน เป็นความรู้สึกที่ทำให้ เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง เชื่อว่าตนเองมีคุณค่า มีความเข้มแข็ง มีความสามารถ และมีความพึงพอใจในตัวเอง ตลอดจนมีความรู้สึกว่าคุณค่าตนเองมีประโยชน์ และมีคุณค่า ต่อสังคมที่อาศัยอยู่

5. ความต้องการการรู้จักตนเองตรงตามสภาพที่เป็นจริง (the self - actualization needs) แม้ว่ามนุษย์จะสามารถสนองความต้องการพื้นฐาน 4 ประการดังกล่าวแล้ว มนุษย์ก็ยังไม่หยุดยั้งที่จะแสวงหาความเป็นตัว ของตัวเอง มีความคิดสร้างสรรค์สิ่งที่เหมาะสมกับตนเอง ถ้าสิ่งเหล่านั้นทำให้ มีความสุขในชีวิต นั้นหมายความว่า มนุษย์ปรารถนาที่จะเติมแต่งชีวิตที่เหมาะสม กับศักยภาพของตัวเองให้เป็นจริง ความต้องการในระดับนี้เองที่ทำให้บุคคล แต่ละคนมีความแตกต่างกัน

อนึ่ง ความต้องการพื้นฐาน 5 ประการของมนุษย์ตามแนวความคิด ของอับบราฮัม เอช มาสโลว์ (Abraham H. Maslow 1968 quoted in Pamela R. Rothstein 1990:139) สามารถแสดงออกมาในรูปแผนภูมิปิรามิด ดัง^{นี้}

แผนภูมิที่ 1

ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ตามแนวความคิดของ
อับราฮัม เอช มาสโลว์ (Abraham H. Maslow)

เอ็น แบรินเดน (N. Branden 1981:109) กล่าวถึงความต้องการพื้นฐาน 5 ประการของมนุษย์ว่า ในความต้องการพื้นฐาน 5 ประการนี้ ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองมีผลอย่างมากต่อบุคลิกภาพ อารมณ์ และสังคมของบุคคล รวมทั้งมีผลต่อกระบวนการทางความคิด ความปรารถนา การให้คุณค่าในสิ่งต่าง ๆ การตั้งเป้าหมาย การวางรูปแบบที่บุคคลมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น การรับรู้โลกภายนอก โดยพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกนั้น เป็นผลจากการประเมินตนเองออกมาเป็นความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองในระดับที่ต่างกัน

เด็กแรกเกิดจะไม่สามารถแยกตนเองออกจากสิ่งแวดล้อมได้ การที่เด็กค่อย ๆ สร้างปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่ละน้อย จะช่วยให้เด็กมีประสบการณ์และเริ่มรู้จักการแยกแยะและให้สัญลักษณ์สิ่งต่าง ๆ จนกลายเป็นประสบการณ์ส่วนตัว แล้วพัฒนาต่อมาเป็นความคิดเกี่ยวกับตน (self-concept) คำว่า "ตน" (self) จึงหมายถึง ความคิดหรือมโนภาพของบุคคลในการที่บุคคลรับรู้ตนเอง และรับรู้สัมพันธ์ภาพที่ตนเองมีต่อบุคคลอื่นหรือสิ่งอื่นในชีวิต (C. R. Rogers 1959:200) ดังนั้น "ตน" จึงเป็นผลรวมจากการที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมแล้วแสดงออกมาในรูปแบบของการรับรู้ลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะบุคคล (นาตยา วงศ์เหล็กชัย 2532:2)

ความคิดหรือมโนภาพที่บุคคลมีต่อตนเอง อาจก่อให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจก็ได้ ซึ่งบุคคลจะประเมินมโนภาพของตนเองออกมาเป็นความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง โดยผ่านกระบวนการพิจารณาการกระทำ ความสามารถ บุคลิกลักษณะ ค่านิยมและมาตรฐานส่วนตน ในขณะที่เดียวกัน บุคคลก็สามารถพัฒนาความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองได้จากการที่บุคคลสำคัญในชีวิต เช่น พ่อแม่ ครู เพื่อน ปฏิบัติต่อเขาในลักษณะที่แสดงการยอมรับ เคารพและให้เกียรติ

นอกจากนี้ การที่บุคคลมีประสบการณ์เกี่ยวกับความสำเร็จที่ได้กระทำสิ่งต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย ทำให้ได้รับการยอมรับ ตลอดจนมีสถานภาพและตำแหน่งทางสังคมที่ดีขึ้น สภาพการณดังกล่าวเป็นการสะสมความพึงพอใจที่บุคคลมีต่อตนเอง ซึ่งจะช่วยในการพัฒนาความรู้สึกเห็นคุณค่าในตัวเองให้มีมากขึ้น (Stanley Coopersmith 1984:5)

บุคคลสามารถพัฒนาความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองได้ตลอดชีวิต และความรู้สึกดังกล่าวจะพัฒนาให้เห็นได้อย่างชัดเจนในช่วงระหว่างอายุ 13-19 ปี ซึ่งเป็นระยะพัฒนาการของวัยรุ่น เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่ร่างกายมีการเจริญเติบโตไปสู่การมีวุฒิภาวะ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านจิตใจ อารมณ์และสังคมตามไปด้วย วัยรุ่นจึงพยายามแสวงหาเอกลักษณ์ให้กับตนเอง ต้องการการยอมรับและการเห็นคุณค่าของตัวเองจากสังคมเป็นอย่างยิ่ง (B. L. Goebal and D. R. Brown 1981:811) ดังนั้น นักเรียนในวัยเรียนจึงเป็นวัยที่เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะพัฒนาความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง

ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความรู้สึกที่ว่าคุณเป็นที่ยอมรับและต้องการของผู้อื่น เป็นผู้ที่มีความสามารถ มีเกียรติ มีคุณค่า มีศักดิ์ศรี และมีประโยชน์ต่อสังคม สิ่งเหล่านี้เป็นเสมือนพลังที่จะช่วยให้บุคคลสามารถเผชิญกับอุปสรรคต่าง ๆ ในชีวิตได้ด้วยความมั่นใจ สามารถดำรงชีพอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีอุปนิสัยว่าเริง มีความวิตกกังวลต่ำ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี มีมนุษยสัมพันธ์ ซื่อสัตย์ต่อตนเองและใช้กลไกป้องกันตัวเอง (self-mechanism) น้อยมาก นอกจากนี้ยังเป็นสิ่งที่

ปรากฏคู่กับความสามารถทางการเรียนอีกด้วย เนื่องจากผู้ที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงมีแนวโน้มที่จะมีความสามารถทางการเรียนสูงกว่าผู้ที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ (Stanley Coopersmith 1984:1) ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนและสัมฤทธิ์ผลในการเรียนทางด้านวิชาการต่าง ๆ ดังเช่นที่แมรี ฟินอคเชียโร (Mary Finocchiaro 1989:51) ได้กล่าวไว้ว่า "นักเรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษามากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ การได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือการได้รับการยอมรับจากสมาชิกของกลุ่มว่าเป็นบุคคลที่มีคุณค่า" ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ดุษฎี จุลาสัยและคณะ (2531:21) ที่ว่า "ถ้าปราศจากความเชื่อมั่นและความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองแล้ว มนุษย์จะไม่สามารถเรียนรู้สิ่งใดให้ประสบความสำเร็จได้เลย"

ความหมายของความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง

มาร์ติน วี คอนวิงตัน และริชาร์ด จี เบียร์รี่ (Martin V. Convington and Richard G. Beery 1976:5-6) ให้ความหมายความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองว่าหมายถึง การที่บุคคลประเมินค่าตนเอง พยายามหาหนทางเพื่อก้าวไปสู่ความสำเร็จในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้คงความเป็นคนที่มีคุณค่าและพยายามหลีกเลี่ยงการกระทำหรือสิ่งอื่นใดที่จะทำให้ตนเองพบกับความล้มเหลว โดยเชื่อว่าบุคคลจะต้องใช้ความสามารถของตนเองที่มีอยู่เพื่อก้าวไปสู่ความสำเร็จ และเมื่อใดไม่สามารถกระทำได้ เมื่อนั้นบุคคลจะมีความรู้สึกว่าตนเองเป็นผู้ที่ไม่มีคุณค่า ควรแก่การได้รับความรักหรือการยอมรับจากบุคคลอื่น

วิลเลียม ดี โรห์เวอร์ จูเนียร์และคณะ (William D. Rohwer Jr. and others 1980:217-218) กล่าวถึง ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองว่าเป็นความรู้สึกขึ้นชมต่อความสามารถของตัวเอง โดยบุคคลจะพยายามปกป้องความรู้สึกดังกล่าวไว้และจะแสดงปฏิกิริยาตอบโต้อย่างรุนแรง เมื่อความรู้สึกเห็นคุณค่า

ในตนเองถูกบุคคลอื่นทำลายลง ทั้งนี้ การจะประเมินผลคุณค่าในตัวเอง อาจ ประเมินได้จากความสามารถในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงเทียบเท่า มาตรฐานที่ได้วางไว้จนประสบความสำเร็จ

สแตนลีย์ คูเปอร์สมิธ (Stanley Coopersmith 1984:1) ได้ให้ คำนิยามของความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองว่าหมายถึง ทักษะคติ (attitude) หรือ ความเชื่อที่บุคคลมีต่อตนเอง มีความเคารพและยอมรับในตนเองว่ามีความสำคัญ สามารถกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จได้และมีความเชื่อมั่นในคุณค่าแห่งตน

แลรี เอ เจลล์ (Larry A. Hjelle 1985:295) ได้อธิบาย ความหมายของความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองว่าหมายถึง ความรู้สึกที่บุคคลประเมิน ความสำคัญของตนเอง เป็นแรงกระตุ้นให้บุคคลอยากจะทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อตัว เอง โดยจะพบครั้งแรกในพฤติกรรมของเด็กวัย 2 ขวบ

แพทริเซีย เอ ริชาร์ด-อมาโต้ (Patricia A. Richard-Amato 1988:356) ให้ความหมายของความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองว่าหมายถึง การ ประเมินผลคุณค่าที่บุคคลกำหนดให้กับตัวเอง โดยสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติที่เป็นที่ ยอมรับหรือไม่ยอมรับ ตลอดจนการแสดงถึงความเชื่อในตนเองว่าเป็นผู้ที่มีความ สามารถ มีความสำคัญ มีคุณค่าและประสบความสำเร็จ

จากคำจำกัดความดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ความรู้สึกเห็นคุณค่า ในตนเอง คือ ความเชื่อที่บุคคลมีต่อตนเอง ยอมรับในความสามารถของตน และ ใช้ความสามารถที่มีอยู่ก้าวไปสู่ความสำเร็จ ให้ความเคารพนับถือว่าตนเองเป็น บุคคลที่มีค่า มีความสำคัญและสามารถกระทำกิจการใด ๆ ได้ผลตามเป้าหมาย ที่ได้วางไว้โดยได้รับการยอมรับจากบุคคลในสังคม

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง

สแตนลีย์ คูเปอร์สมิธ (Stanley Coopersmith 1984:9-11) ได้ศึกษาถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองว่า ได้แก่

องค์ประกอบที่เป็นองค์ประกอบภายใน และองค์ประกอบภายนอก ดังรายละเอียดต่อไป

1. องค์ประกอบภายใน

องค์ประกอบภายใน หมายถึง ลักษณะเฉพาะของบุคคลแต่ละคน ที่มีผลทำให้ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของบุคคลแต่ละคนแตกต่างกัน ได้แก่

1.1 ลักษณะทางกายภาพ

ลักษณะทางกายภาพของบุคคลมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของบุคคลนั้น ลักษณะทางกายภาพบางลักษณะมีส่วนช่วยให้บุคคลมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองมากยิ่งขึ้น เช่น ความสวยงาม การมีรูปร่างหน้าตาชวนมอง เป็นต้น ลักษณะทางกายภาพบางลักษณะเอื้ออำนวยให้บุคคลประสบความสำเร็จในกิจกรรมที่บุคคลนั้นให้คุณค่า เช่น ความแข็งแรงและความรวดเร็ว ซึ่งทั้งความแข็งแรงและความรวดเร็วนั้นจะมีผลต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง โดยเฉพาะเพศชาย คุณลักษณะดังกล่าวจะมีนัยสำคัญมากกว่าความสวยงามทางกายภาพ ในขณะที่ความงดงามทางกายภาพมีผลต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อย่างไรก็ตาม ลักษณะทางกายภาพใด ๆ ก็ตามจะมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับค่านิยมของสังคมนั้น ๆ เป็นสำคัญ ทั้งนี้บุคคลที่มีลักษณะทางกายภาพดีจะมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองและมีความพึงพอใจในตนเองมากกว่าบุคคลที่มีลักษณะทางกายภาพไม่ดี

1.2 ความสามารถของบุคคลในการดำเนินกิจกรรม

ความสามารถของบุคคลในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ถือได้ว่ามีความสัมพันธ์กับการประสบความสำเร็จของบุคคลโดยทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมภายในโรงเรียน ครอบครัวหรือสังคม ลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้บุคคลเกิดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง โดยมีระดับสติปัญญาเป็นตัวช่วยสนับสนุนให้กิจกรรมหรือการกระทำนั้นสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งกิจกรรมทางการเรียนเป็นตัวอย่างที่ทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถของบุคคลในการดำเนินกิจกรรมหรือสติปัญญากับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองได้อย่าง

ชัดเจนมาก ถ้าผู้อยู่ในวัยเรียนใช้ความสามารถและสติปัญญาที่มีอยู่อย่างเต็มที่และประสบความสำเร็จในการเรียน ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองก็จะเพิ่มค่าขึ้นในทันที แต่เมื่อใดที่พบกับความล้มเหลว บุคคลจะมีความรู้สึกว่าคุณค่าตนเองนั้นด้อยคุณค่า ไม่สมควรได้รับการยอมรับ เมื่อนั้นความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองก็จะลดลง ดังนั้น จะเห็นได้ว่า สติปัญญาและความสามารถของบุคคลในการดำเนินกิจกรรมมีผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนซึ่งส่งผลต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองด้วย

1.3 สภาวะทางอารมณ์

สภาวะทางอารมณ์เป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงความพึงพอใจ ความรู้สึกเป็นสุข ความวิตกกังวล ฯลฯ ของบุคคล สภาวะทางอารมณ์ดังกล่าว เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นแล้วส่งผลต่อการประเมินตนเอง บุคคลที่ประเมินตัวเองไปในทางที่ดีจะแสดงความรู้สึกพึงพอใจต่อสภาพอารมณ์ทางด้านบวกออกมา ในขณะที่บุคคลใดประเมินตัวเองไปในทางที่ไม่ดีก็จะไม่มีความพอใจในสภาวะปัจจุบันของตนเองและมองว่าตนเองไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ในอนาคต ดังนั้น จะเห็นได้ว่าสภาวะทางอารมณ์มีอิทธิพลต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ไม่น้อยเลย

1.4 ค่านิยมส่วนบุคคล

โดยทั่วไป บุคคลจะประเมินตัวเองกับสิ่งที่ตนเองให้คุณค่า และการประเมินนี้จะเป็นไปอย่างสอดคล้องกับสิ่งที่สังคมให้คุณค่า เช่น คนที่ให้ ความสำคัญกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน หากต้องประสบความล้มเหลวในด้านนี้ก็จะ เกิดความรู้สึกอาย ผิดหวัง และทำให้ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองลดลง ในทำนองเดียวกัน ถ้าค่านิยมส่วนตัวของบุคคลมีความสอดคล้องกับค่านิยมของสังคม ความรู้สึกเห็นคุณค่าของบุคคลนั้นก็ยิ่งสูงขึ้น และถ้าค่านิยมส่วนตัวของเขาไม่ สอดคล้องกับค่านิยมของสังคม บุคคลก็จะมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำลง

1.5 ความทะเยอทะยาน

โดยธรรมชาติแล้ว การประเมินตนเองของบุคคลมีพื้นฐาน มาจากการเปรียบเทียบผลงานและความสามารถของตนเองกับมาตรฐานส่วนตนที่

ตั้งไว้ ประสบการณ์ของการได้รับความสำเร็จจะนำไปสู่ความคาดหวังต่อความสำเร็จในครั้งต่อ ๆ ไป. ซึ่งความสามารถที่ทำได้ตามเกณฑ์ที่ตั้งหรือดีกว่าจะช่วยพัฒนาความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ในทางตรงกันข้าม ถ้าผลงานและความสามารถมิได้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ บุคคลก็จะมีความรู้สึกว่าตนเองนั้นล้มเหลว ซึ่งจะส่งผลต่อระดับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง

2. องค์ประกอบภายนอก

องค์ประกอบภายนอก หมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์ด้วย ซึ่งส่งผลให้บุคคลเกิดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองที่แตกต่างกันออกไป สภาพแวดล้อมภายนอกดังกล่าว ประกอบด้วย

2.1 ความสัมพันธ์กับครอบครัว - พ่อแม่

สิ่งแวดล้อมที่ส่งผลให้บุคคลมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงส่วนหนึ่งเกิดจากประสบการณ์ที่บุคคลเคยได้รับในวัยเด็กหรือการประสบความสำเร็จในชีวิตตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการได้รับคำชมเชยหรือคำยกย่องจากพ่อแม่และผู้ปกครอง ซึ่งทำให้บุคคลตระหนักถึงความสามารถและคุณค่าที่ตนเองมีอยู่และเกิดความภาคภูมิใจขึ้น จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับครอบครัว - พ่อแม่มีอิทธิพลต่อเด็กในการพัฒนาความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือสัมพันธ์ภาพระหว่างพ่อแม่และเด็ก ภายใต้สภาพแวดล้อมต่อไปนี้

1. การที่พ่อแม่ยอมรับความคิด ความรู้สึก สิทธิและควมมีคุณค่าของเด็กที่มีอยู่และเป็นอยู่
2. การที่พ่อแม่กำหนดขอบเขต กฎระเบียบของการกระทำที่ชัดเจนและดูแลให้เด็กกระทำตาม ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกมั่นคงและปลอดภัย
3. การที่พ่อแม่ให้ความนับถือ ให้ความสำคัญเป็นอิสระแก่เด็กภายในขอบเขตอันสมควร ให้เขาได้มีโอกาสแสดงออกถึงความสามารถและความรับผิดชอบ โดยเน้นการให้รางวัลมากกว่าการลงโทษ

อนึ่ง สภาพแวดล้อมภายนอกในส่วนที่เป็นความสัมพันธ์กับพ่อแม่ที่บ้าน

ควรจะต้องเป็นการผสมผสานที่พอเหมาะพอดีระหว่างความคาดหวังของพ่อแม่ที่มีในตัวเด็ก การให้การศึกษา การให้คำแนะนำเบื้องต้นในการทำงานและปฏิกิริยาตอบสนองในทางบวกต่อความสำเร็จและความล้มเหลวทางการเรียนของเด็กด้วย

2.2 โรงเรียนและการศึกษา

การประเมินความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยการเทียบเคียงกับผู้อื่นที่มีความหมายกับตน ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากโรงเรียนจะช่วยส่งเสริมความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้นจากการที่เด็กได้รับจากครอบครัว - พ่อแม่ เพราะโรงเรียนมีหน้าที่ช่วยอบรมให้เด็กนักเรียนมีความรู้ความสามารถ มีความเชื่อมั่น มีทักษะและมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง โดยการที่ครูเปิดโอกาสให้เด็กทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างอิสระ ไม่ขัดต่อระเบียบที่ได้วางไว้ ให้ความช่วยเหลือแก่เด็กในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมให้เด็กมีความมั่นใจในตนเอง สามารถพึ่งพาตนเองได้ เท่ากับเป็นการพัฒนาความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กนักเรียน ทั้งนี้ สแตนลีย์ คูเปอร์สมิธ ได้ยกตัวอย่างงานวิจัยของ ที แอล กูด และ เจ อี โบรफी (T. L. Good and J. E. Brophy 1970 quoted in Stanley Coopersmith 1984:10) สนับสนุนข้อคิดที่ว่าครูเองก็เป็นส่วนสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของเด็ก ซึ่งผลของการศึกษาพบว่า ความเชื่อของครูที่มีต่อเด็กว่าเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการที่จะกระทำกิจกรรมภายในชั้นเรียนและงานด้านการเรียนได้สำเร็จ ตลอดจนความสนใจและเอาใจใส่ของครูที่มีต่อเด็ก สามารถเปลี่ยนแปลงความคิดของเด็กที่มีต่อตนเองไปในทางที่ดี ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กต่อไป

2.3 สถานภาพทางสังคม

สถานภาพทางสังคมเป็นสิ่งที่แสดงถึงตำแหน่งหรือสถานภาพของบุคคลในสังคม โดยการพิจารณาจากลักษณะอาชีพ ตำแหน่งงาน บทบาททางสังคม รายได้หรือสถานะทางเศรษฐกิจและถิ่นที่อยู่อาศัย บุคคลที่มาจากสถานภาพทางสังคมในระดับสูง จะได้รับการปฏิบัติที่ทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า

มากกว่าบุคคลอื่น ๆ ดังนั้น บุคคลที่มาจากสถานภาพทางสังคมในระดับสูง จึงมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่าบุคคลที่มาจากสถานภาพทางสังคมในระดับปานกลางหรือต่ำ

2.4 กลุ่มเพื่อน

ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของบุคคล ส่วนหนึ่งเกิดจากการรับรู้ในการมองตนเองตามสภาพที่เป็นอยู่แล้วเปรียบเทียบกับคนอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกับตนในด้านทักษะความสามารถ พรสวรรค์และความถนัด ถ้าเปรียบเทียบแล้วพบว่า ตนเองมีความสามารถ มีทักษะในการเรียนรู้ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ หรือมีความถนัดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมากกว่ากลุ่มเพื่อนในวัยเดียวกัน บุคคลนั้นก็จะมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้น ตรงกันข้ามเมื่อใดที่บุคคลพบว่าตนเองขาดทักษะหรือความถนัดในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ให้ทัดเทียมสมาชิกในกลุ่ม เมื่อนั้นบุคคลจะเกิดความรู้สึกว่าตนเองไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน ความรู้สึกเช่นนี้ก็ส่งผลให้ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของคน ๆ นั้นลดลง

การสร้างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง

แฟรงค์ เจ บรูโน (Frank J. Bruno 1983:363-365) ได้เสนอแนวทางในการสร้างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ดังนี้

1. ให้คำแนะนำและคำชมเชยแก่ตนเองโดยตรง การให้คำแนะนำอาจจะได้จากบุคคลอื่นหรืออาจจะได้จากตนเองก็ได้ ทุกครั้งที่ทำงานสิ่งใดก็ตาม ถ้าสิ่งนั้นล้มเหลวก็ควรจะแนะนำตนเองหรือขอคำแนะนำจากผู้อื่น และถ้าประสบความสำเร็จก็ควรจะชมเชยและยกย่องความสามารถของตนเองด้วย

2. พยายามเพิ่มความสำเร็จให้กับตนเอง ความสำเร็จในที่นี้มีได้หมายถึงแต่เฉพาะความสำเร็จในหน้าที่การงานเท่านั้น หากหมายรวมถึงการสร้างความสำเร็จให้กับชีวิต และบุคคลรอบข้างให้มีความสุข เช่น วันธรรมดาทำงานอย่างเต็มที่ วันหยุดสุดสัปดาห์ก็พักผ่อนอยู่กับครอบครัว เป็นต้น

3. ลดความคาดหวังในชีวิตลงบ้าง คนที่คาดหวังในชีวิตมากเกินไป จะมีแต่ความทุกข์วิตกกังวลใจ หากความสุขไม่ได้ เพราะจิตใจจะมีแต่ความโกลาหล และเห็นแก่ตัว ควรปฏิบัติตนเช่นเดียวกับพุทธศาสนิกชนที่มุ่งสู่ความสันโดษ ไม่โกลาหล ไม่หลงสิ่งใดมากเกินไป คนที่ประสบความสำเร็จในชีวิตส่วนมาก จะคาดหวังสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตเพียงเท่าที่กำลังความสามารถของตนเองจะมีได้เท่านั้น

4. ให้หยุดการประเมินคุณค่าของตนเอง การที่คอยตรวจสอบและถามตนเองอยู่เสมอว่าเป็นบุคคลที่มีคุณค่าหรือไม่นั้นเป็นการทำลายตนเองทางอ้อม เพราะเมื่อตรวจสอบแล้วพบว่าทำไม่ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ทุกข้อ จะเกิดความทุกข์กังวลใจ เสียใจ ผิดหวัง สิ่งเหล่านี้จะค่อย ๆ ลดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ที่มีอยู่จนกลายเป็นคนที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าอยู่ในระดับต่ำในที่สุด

เดวิด ดับบลิว จอห์นสัน (David W. Johnson 1986:288-289)

ได้แนะนำวิธีการสร้างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง 7 วิธี ดังต่อไปนี้

1. พยายามควบคุมและรักษาระดับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองที่มีอยู่ไว้ และจะต้องเปลี่ยนแปลงความรู้สึกที่จะเข้ามาทำลายความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองให้หมด

2. ควรสร้างเกณฑ์ประเมินผลคุณค่าของตนเอง โดยไม่ยอมให้บุคคลอื่นเป็นผู้วางเกณฑ์ประเมินคุณค่าของตนเองแทนเป็นอันขาด

3. ตั้งจุดมุ่งหมายของชีวิตและการทำงานตามสภาพความเป็นจริง มิใช่วาดภาพว่าจะต้องเป็นคนเก่งที่สุดตลอดเวลา แต่ควรเปรียบเทียบความสามารถของตนเองกับเกณฑ์เฉลี่ยความสามารถของบุคคลทั่วไป มิใช่เข้าไปเปรียบเทียบกับบุคคลที่เด่นที่สุด เก่งที่สุด เพราะจะเกิดความรู้สึกว่าตนเองนั้นด้อยตลอดเวลา

4. ควรให้กำลังใจตนเองในความพยายามที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จ เมื่อใดที่ทำผิดพลาดก็ควรคิดไตร่ตรองถึงสาเหตุของความผิดพลาดนั้น แล้วแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นและให้กำลังใจกับตนเองว่าได้พยายามทำดีที่สุดเท่าที่ความสามารถมีอยู่แล้ว

5. มีความตระหนักถึงความเข้มแข็งของตนเองและยอมรับข้อบกพร่อง

ที่เป็นอยู่ อย่างไรก็ตาม ควรจะคิดหาแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องนั้น ๆ ถ้าสามารถทำได้

6. มีความขยันอดทนในการทำงานเพื่อพิสูจน์ตนเอง เพราะผลสำเร็จที่ได้ออกมา นั้นจะช่วยส่งเสริมความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองให้มากยิ่งขึ้น

7. ให้ความเป็นกันเองกับบุคคลอื่น การที่ให้ความเป็นมิตรกับบุคคลอื่นอย่างสม่ำเสมอ จะได้รับการยอมรับและไว้วางใจจากคนในสังคมนั้น และการได้รับการยอมรับจากสังคมและสภาพแวดล้อมรอบข้าง จะช่วยทำให้มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงมากยิ่งขึ้น

จากแนวคิดในการพัฒนาความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองข้างต้น จะพบว่า มิได้เป็นสิ่งที่ยาก เพียงแต่รู้จักตัวเราเองว่ามีข้อดีและข้อบกพร่องในจุดใดก็เร่งพัฒนาแก้ไขเสีย โดยอาจจะรับคำชี้แนะจากบุคคลที่อาวุโสมีประสบการณ์มากกว่า หรือไต่รตรงให้รอบคอบแล้วแก้ไขตนเองก็ได้ นอกจากนี้ ก็ควรที่จะต้องขยันทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ประสบความสำเร็จ ไม่คาดหวังสิ่งใดในชีวิตมากเกินไป พยายามเป็นตัวของตัวเอง สร้างจุดมุ่งหมายให้กับชีวิตในระดับที่เป็นจริงได้ มีความเข้มแข็งในอันที่จะฝ่าฝืนอุปสรรคและให้กำลังใจตนเองเสมอเมื่อประกอบการใดสำเร็จ โดยที่จะต้องเป็นมิตรกับบุคคลรอบข้างในสังคมด้วย เพราะการเป็นมิตรจะช่วยทำให้เป็นที่ยอมรับ เป็นบุคคลที่มีคุณค่าในกลุ่ม สิ่งเหล่านี้จะช่วยเสริมสร้างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองให้มากยิ่งขึ้นและอยู่ในระดับที่ถาวรไม่เปลี่ยนแปลง

การสร้างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองให้กับนักเรียน

สแตนลีย์ คูเปอร์สมิธ (Stanley Coopersmith 1984:10-11) และโรเบิร์ต อี สลาบิน (Robert E. Slavin 1986:347-349) ได้แนะนำวิธีการสร้างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองให้กับนักเรียน เพื่อช่วยให้ครูสามารถดำเนินการเรียนการสอนไปได้อย่างง่ายดายน ดังนี้

1. ยอมรับสภาพความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียนและช่วยสนับสนุนความคิดใหม่ ๆ ของนักเรียน ซึ่งการที่ครูยอมรับสภาพความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน เช่น ความรู้สึกกลัว ความรู้สึกขัดแย้งและต่อต้านจะช่วยทำให้นักเรียนกล้าแสดงออก กล้าพูด กล้าคิดตามความรู้ความสามารถของตนเองมากกว่าครูที่ไม่ยอมรับฟังความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนเลย

2. ครูจะต้องยอมรับสภาพความแตกต่างระหว่างนักเรียนแต่ละคนว่ามิได้มีความสามารถในการเรียนรู้เท่าเทียมกัน ดังนั้นถ้ามีเด็กนักเรียนคนใดผิดปกติ เช่น เรียนช้า ไม่เข้ากลุ่มสังคมกับเพื่อน ครูจะต้องเสียสละเวลาสังเกตพฤติกรรมของเด็กนักเรียนคนนั้นเพื่อหาแนวทางช่วยเหลือในอันที่จะพัฒนาเด็กให้มีความสามารถทัดเทียมเพื่อนต่อไป

3. ครูควรหลีกเลี่ยงการเปลี่ยนแปลงสิ่งใด ๆ ภายในห้องเรียนอย่างกระทันหัน หากแต่ค่อยๆทำในลักษณะของการเปลี่ยนแปลงช้า ๆ เช่น มีการจัดทำตารางเวลาบอกล่วงหน้านาน ๆ ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง แต่ทางที่ดีที่สุดครูควรวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนไว้อย่างดีและให้มีการเปลี่ยนแปลงในภายหลังให้น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้

4. ครูจะต้องเป็นแบบอย่างแห่งความเชื่อมั่นในตนเองและมีความเป็นตัวของตัวเองพอที่จะแสดงความสามารถทางด้านการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แบบอย่างที่ดีเห็นนี้ จะช่วยให้นักเรียนพัฒนาและกล่อมเกลาความรู้สึกว่าตนเองเป็นผู้ที่มีความสามารถและมีความเชื่อมั่นในตนเอง เช่น เดียวกับครูซึ่งเป็นแบบให้นักเรียนลอกเลียน คุณสมบัติที่เกิดขึ้นทางอ้อมดังกล่าว คือ พื้นฐานของการสร้างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองนั่นเอง

5. ครูจะต้องช่วยนักเรียนในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ช่วยทำให้นักเรียนมองเห็นลู่ทางในการสู้กับปัญหาตามวิธีที่ครูชี้แนะไว้ให้ มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้นและไม่ย่อท้อเมื่อพบกับอุปสรรคอื่น ๆ

6. ครูและผู้ปกครองจะต้องร่วมกันคงความรู้สึกเคารพตัวเอง (self-respect) ให้กับเด็ก เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการก้าวไปสู่ความสำเร็จ

โดยทั้งครูและผู้ปกครองควรจะช่วยกันส่งเสริมให้เด็กรู้จักการเคารพตัวเองว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถในการทำงานต่าง ๆ จนสำเร็จ ถึงแม้ว่าในบางครั้งผลงานที่เด็กทำยังไม่ดีเท่าที่ควรก็ตาม

7. ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในอันที่จะช่วยพัฒนาความสามารถเพื่อก้าวไปสู่ความสำเร็จตามศักยภาพและสมรรถภาพของเด็ก ผู้ปกครองบางคนที่ไม่เข้าใจจะพยายามให้เด็กเป็นเหมือนอย่างที่คุณเองต้องการโดยมิได้มองดูความสามารถของเด็กเลย การกระทำลักษณะนี้จะทำให้เด็กเกิดความเครียดและต่อต้าน เด็กจะมีความรู้สึกว่าคุณค่าและไม่มีความสามารถ

แจนิส ที กิบสัน (Janice T. Gibson 1988:362) ได้แนะนำเพิ่มเติมถึงวิธีการสร้างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองให้กับเด็กนักเรียนว่า ครูควรจะช่วยสร้างความรู้สึกว่านักเรียนได้อยู่ในสถานที่ที่มีความปลอดภัยและมีความเป็นอิสระในการพัฒนาความสนใจในบทเรียนและกิจกรรมอื่น ๆ ทั้งยังควรฝึกให้นักเรียนรู้จักการทำงานเป็นกลุ่มซึ่งมีผลพลอยได้ คือ ทำให้เด็กนักเรียนมีความรักและมีความรู้สึกถึงการมีกลุ่มเพื่อน การสร้างพื้นฐานแห่งความปลอดภัย ความมีอิสระ ความรักและความเป็นเจ้าของหรือส่วนหนึ่งของกลุ่มสังคมล้วนแต่เป็นองค์ประกอบที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ปีเตอร์ ดับบลิว เกอร์นี่ (Peter W. Gurney 1988:119) ได้แนะนำวิธีการสร้างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองให้กับนักเรียนที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับต่ำ โดยเน้นสภาพการณ์ภายในห้องเรียน ดังนี้

1. ครูควรมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน
2. การวางกฎระเบียบภายในชั้นเรียนควรยึดหลักประชาธิปไตย
3. การจัดระบบการปกครองภายในชั้นเรียนควรเป็นไปในแบบถ้อยทีถ้อยอาศัย มีความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกันเสมอ
4. ในการเรียนการสอน ครูควรใช้คำถามปลายเปิดถามนักเรียน
5. ครูควรโต้ตอบประโยคคำถามของนักเรียนในทุกประโยคที่ตนเอง

ได้ยื่น

6. ครูควรให้การสนับสนุนนักเรียนในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องส่วนตัวหรือกิจกรรมการเรียน

7. ครูควรเป็นแบบอย่างในการตอบคำถามแสดงความคิดเห็นและฝึกให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวเองในด้านบวก

8. ครูควรวางแผนในการสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ให้มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มมากขึ้น

จะเห็นได้ว่าการฝึกและส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเป็นสิ่งซึ่งสามารถกระทำได้ ถ้าครูและผู้ปกครองรู้จักเลือกใช้เทคนิควิธีที่ถูกต้องดังได้กล่าวแล้วในข้างต้น

ลักษณะของคนที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูง - ต่ำ

สแตนลีย์ คูเปอร์สมิธ (Stanley Coopersmith 1984:4-5) ได้ให้ทรรศนะว่า "บุคคลทุกคนจะมีทัศนคติหรือความเชื่อเกี่ยวกับตนเองว่าเป็นผู้ที่มีคุณค่าและจะแสดงระดับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองที่แตกต่างกันออกมาอย่างรู้ตัวและไม่รู้ตัว ทั้งทางน้ำเสียง ลักษณะท่าทาง กิริยา และการกระทำ" การแสดงออกทางพฤติกรรมดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าระดับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองที่แตกต่างกันมีผลต่อบุคคลดังนี้

บุคคลที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูง (high self-esteem) จะมีความรู้สึกพึงพอใจในความเป็นตัวของตัวเองและรู้สึกระลึกถึงความผิดพลาดของตนเองในการกระทำสิ่งต่าง ๆ แล้วพยายามที่จะแก้ไขข้อบกพร่องนั้น ๆ เป็นคนที่เคารพตนเอง เชื่อว่าตนเองเป็นคนที่มีความสามารถ ชื่นชมกับความสามารถของตนเอง และมีความภาคภูมิใจในความสามารถของตน แต่มิได้คิดว่าตนเองมีความสามารถเหนือหรือด้อยกว่าบุคคลอื่น (Morris Rosenberg 1979:31-54) คนที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงจะมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและตั้งเป้าหมายความสำเร็จ

ในชีวิตไว้ในระดับปานกลางซึ่งมีแนวโน้มที่จะเป็นจริงได้ นอกจากนี้ยังมีความเชื่อมั่นในตนเองว่าสามารถทำงานให้ประสบความสำเร็จ เป็นผู้นำในการอภิปราย มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมกลุ่มและชอบแสดงความคิดเห็นที่มีเหตุผล ไม่มีความวิตกกังวล หรือความกลัวและพยายามที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อเป้าหมายความสำเร็จในทางที่เป็นจริงได้ (Frank J. Bruno 1983:363)

บุคคลที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ (low self-esteem) มีแนวโน้มที่จะต่อต้านกระบวนการที่จะนำไปสู่ความสำเร็จและเชื่อว่าความสำเร็จบางอย่างที่สามารถทำได้เกิดจากโชคหรือดวงมากกว่าความสามารถที่มีอยู่ (Martin V. Convington and Richard G. Beery 1976:74) เป็นคนที่ขาดความเคารพนับถือตนเอง มีความเชื่อว่าตนเองเป็นคนที่ไม่มีคุณค่า มีความเครียดทางจิตใจ มีความวิตกกังวลมาก (Morris Rosenberg 1979:54-55) ฝังใจอยู่ตลอดเวลาว่าตัวเองไม่เคยทำอะไรได้ถูกต้องเลย มักจะยอมให้คนอื่นชักชวนให้หลงเชื่ออย่าง มีความคิดวุ่นวายว่าตนเองประสบแต่ความผิดหวังล้มเหลวตลอดเวลา แต่ไม่เคยคิดที่จะแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว (William Samuel 1981:283; David W. Johnson 1986:288-289) คนที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำมักจะมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อตนเอง รับรู้เอาแต่ว่าตัวเองเป็นคนด้อยค่า (Celia Halas and Roberta Matteson 1978:36-37 quoted in Frank J. Bruno 1983:359) นอกจากนี้ ยังชอบตั้งเป้าหมายให้กับชีวิตไว้สูงเกินไปจนเกินสภาพความเป็นจริง แต่การวางแผนชีวิตกลับวางไว้ในระดับที่ต่ำมากจนมองไม่เห็นทางที่จะประสบความสำเร็จได้ (Frank J. Bruno 1983:363) ภาพที่ปรากฏจึงเป็นภาพของคนที่มีความอ่อนแอ ปราศจากความสามารถในอันที่จะช่วยเหลือผู้อื่น (Abraham H. Maslow 1987:15-22) ไม่ค่อยมีมนุษยสัมพันธ์ มีบุคลิกภาพเก็บตัว มีการปะทะสัมพันธ์กับสังคมน้อยและมีความคาดหวังต่อการประสบความสำเร็จอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำด้วย (Morris Rosenberg 1965 quoted in Peter W. Gurney 1988:28)

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง

แมรี ฟินอคเชียโร (Mary Finocchiaro 1989:2) กล่าวถึง

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองว่า นอกเหนือจากอายุของนักเรียนภาษาแม่ หลักสูตร และการสอนแล้ว บุคลิกภาพก็เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง ซึ่ง วิลกา เอ็ม ริเวอร์ส (Wilga M. Rivers 1981:225 quoted in William Littlewood 1986:64) ได้อธิบายถึงความสำคัญขององค์ประกอบทางด้านบุคลิกภาพว่า เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ทักษะการพูด เพราะคนที่มีบุคลิกภาพดี ชอบแสดงออกจะมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง และสามารถพูดจาติดต่อกับคนอื่น ๆ ได้โดยไม่เคอะเขิน และนอกจากนี้ยังได้เน้นย้ำว่า คนที่มีบุคลิกภาพชอบแสดงออก จะมีความสามารถเรียนรู้ภาษาได้ดี และเร็วกว่าคนที่ขี้อาย ชอบเก็บตัว

ดักลาส เอช บราวน์ (Douglas H. Brown 1980:100-120)

ได้แบ่งองค์ประกอบทางด้านบุคลิกภาพของมนุษย์ที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ภาษาที่สองออกเป็น 3 พวกใหญ่ ๆ คือ องค์ประกอบที่เกี่ยวกับแรงจูงใจ องค์ประกอบที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่ผู้เรียนมีต่อผู้อื่น และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อกับการมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัตนเอง สรุปได้ดังนี้

1. องค์ประกอบที่เกี่ยวกับแรงจูงใจ (motivation factors)

ถือว่าเป็นแรงขับจากภายในร่างกายตามอารมณ์และความปรารถนาในอันที่จะทำกิจกรรมอันใดอันหนึ่ง โดยมีสภาพแวดล้อมเป็นตัวกำหนด เช่น ความต้องการสำรวจสิ่งที่ไม่เคยเห็นมาก่อน ความต้องการกระทำเพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลง ความต้องการทำกิจกรรมเพื่อการเคลื่อนไหวร่างกาย และสมอง ความต้องการที่ได้รับแรงกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อมและบุคคลอื่น ตลอดจนความต้องการทางด้านความรู้ เป็นต้น ความต้องการดังกล่าวจะทำให้มนุษย์เกิดแรงจูงใจในการที่จะกระทำกิจกรรมหรือเรียนรู้ภาษาที่สอง เพราะเป็นภาษาใหม่ที่ไม่เคยรู้จักไม่เคยเห็นมาก่อน แรงจูงใจจะทำให้บุคคลมีความสนใจในสิ่งที่จะศึกษาเป็นพิเศษและส่งผลต่อสัมฤทธิผลทางการเรียนภาษาที่สองในที่สุด ดังที่ โรเบิร์ต การ์ดเนอร์

และวอลเลซ แลมเบิร์ต (Robert Gardner and Wallace Lambert 1972 quoted in Douglas H. Brown 1981:123) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลของแรงจูงใจ 2 ประเภท คือ แรงจูงใจที่นำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย (instrumental motivation) เช่น เรียนภาษาไปเพื่อใช้เป็นเครื่องมือหรือสื่อในการประกอบอาชีพ และแรงจูงใจบูรณาการ (integrative motivation) ซึ่งผู้เรียนมีความปรารถนาที่จะผสมผสานตัวเองเข้ากับวัฒนธรรมของประเทศเจ้าของภาษาที่สอง เพื่อเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมนั้น ผลการวิจัยพบว่าแรงจูงใจในประเภทหลังช่วยให้การเรียนภาษาที่สองประสบผลสำเร็จมากกว่าแรงจูงใจประเภทแรก แต่อย่างไรก็ตาม แรงจูงใจทั้งสองชนิดต่างก็มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนภาษาที่สองในภาพรวม

2. องค์ประกอบที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่ผู้เรียนมีต่อผู้อื่น (transactional factors) ได้แก่ ความเข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่น (empathy) ความกล้าแสดงออก (extroversion) และการเก็บตัว (introversion) เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ต้องมีการติดต่อปฏิสัมพันธ์กับกลุ่ม มนุษย์จึงจำเป็นต้องสร้างกระบวนการเพื่อนำตัวเองให้ไปมีความสัมพันธ์ติดต่อกับผู้อื่น และคนที่ประสบความสำเร็จก็คือคนที่มีความเข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเรียนภาษาที่สอง บุคคลจะต้องมีความเข้าใจในความรู้สึกของคนที่จะปฏิสัมพันธ์ด้วย มิเช่นนั้น การติดต่อสื่อสารอาจจะล้มเหลวเพราะเจ้าของภาษาอาจจะมี ความเข้าใจผิดในการตีความสิ่งที่ผู้เรียนภาษาที่สองต้องการจะสื่อสารด้วย ยิ่งไปกว่านั้นในบุคคลที่กล้าแสดงออก ชอบสนทนาอย่างเปิดเผย ถ้าไม่มีความเข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่นแล้ว ถึงแม้จะช่างเจรจาอย่างไรก็ประสบกับความล้มเหลวในการสื่อสารได้ ในทางตรงกันข้าม คนที่ชอบเก็บตัวมักจะถูกมองว่าเป็นพฤติกรรมของคนที่มีปัญหาและครูต้องให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษอาจจะ เป็นคนที่เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นมากกว่าคนที่กล้าแสดงออกก็ได้ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคนที่มีบุคลิกภาพทั้งสองประเภทแสดงให้เห็นว่าบุคลิกภาพกล้าแสดงออกมีอิทธิพลต่อความสามารถในการพูดภาษาที่สองสูงกว่า

บุคลิกภาพเก็บตัว แต่ก็มิได้เป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนทักษะการฟัง การเขียนและการอ่านแต่อย่างใด (Douglas H. Brown 1981:121)

3. องค์ประกอบที่เกี่ยวกับการมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง (egocentric factors) ได้แก่ ความเชื่อหรือทัศนคติที่บุคคลมีต่อตนเอง (self-esteem) และเกราะป้องกันมิให้คำนิยามและความเชื่อที่มีอยู่ถูกทำลายลง (inhibition)

ดักลาส เฮช บราวน์ (Douglas H. Brown 1981:114) กล่าวว่า "กิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับความรู้หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์จะไม่มีทางประสบความสำเร็จได้เลยถ้าบุคคลปราศจากซึ่งความรู้ความเข้าใจในตนเองและขาดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง" ริชาร์ด เอฟ วิทแมนและพอล เอช โบส (Richard F. Whitman and Paul H. Boase 1983:206) กล่าวเสริมความคิดเห็นดังกล่าวว่า "มนุษย์ทุกคนต้องการการรู้จักตนเองและต้องการการยอมรับนับถือจากบุคคลอื่น และมีความรู้สึกพึงพอใจที่ผู้อื่นมองเห็นว่าตัวเองเป็นคนที่มีคุณค่า" อาจกล่าวได้ว่าเป็นความเชื่อหรือทัศนคติที่บุคคลมีต่อตนเอง เช่น ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง (self-esteem) ซึ่งเกิดขึ้นจากการที่บุคคลมีประสบการณ์ร่วมกับบุคคลอื่น ๆ และประเมินผลสถานการณ์จากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว ซึ่งอับบราฮัม เอช มาสโลว์ (Abraham H. Maslow 1968 quoted in Janice T. Gibson and Louis D. Chandler 1988: 351) ถือว่าเป็นความต้องการขั้นพื้นฐาน ของมนุษย์ ที่ปรารถนาจะให้บุคคลอื่นมองเห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์ของตัวเองรวมทั้งการได้รับการยอมรับจากสังคม ซึ่งจะทำให้เกิดความรู้สึกมั่นใจในตนเอง มีความเป็นอิสระ ถ้าความต้องการนี้ไม่ได้รับการตอบสนอง บุคคลก็จะมีความรู้สึกว่าตัวเองไม่ได้รับความยุติธรรมจากสังคม จะแสดงปฏิกิริยาต่อต้านสังคมและบุคคลอื่นทันที จะเห็นได้ว่า ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก มาร์ติน วี คอนวิงตัน และริชาร์ด จี เบียร์รี่ (Martin V. Convington and Richard G. Beery 1976:5) สนับสนุนความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองว่าไม่ใช่สิ่งที่จะแยกจากการแสดงออก (performance)

ของมนุษย์ได้ง่าย ๆ หากจะต้องผสมผสานเกี่ยวข้องกันอยู่ตลอดไป จึงสามารถสรุปได้ว่า เมื่อภาษาเป็นพฤติกรรมของมนุษย์ ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองก็ย่อมที่จะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาของมนุษย์ด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง (Patricia A. Richard - Amato 1988:357) ทั้งนี้ แสตนลีย์ คูเปอร์สมิธ (Stanley Coopersmith 1981:118-148) ได้แบ่งความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองออกเป็นองค์ประกอบภายใน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ ความสามารถทั่วไป สมรรถภาพและการกระทำ ภาวะทางอารมณ์ ค่านิยมส่วนบุคคล และความทะเยอทะยาน กับองค์ประกอบภายนอก ได้แก่ ความสัมพันธ์กับพ่อแม่ทางบ้าน โรงเรียนและการศึกษา สถานภาพสังคมและกลุ่มเพื่อน เป็นต้น องค์ประกอบภายในและภายนอกที่รวมกันเป็นความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองนี้ ดักลาส เอช บราวน์ (Douglas H. Brown 1987:101:103) และแพทริเซีย เอ ริชาร์ด อมาโต (Patricia A. Richard-Amato 1988:356) ได้แบ่งออกเป็น 3 ระดับ เนื่องจากบุคลิกภาพและแนวความคิดของบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ตลอดเวลา ดังนี้

ระดับที่ 1 ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองโดยทั่วไป (general or global self-esteem) คือ ความเชื่อหรือทัศนคติที่มีต่อตนเองโดยทั่ว ๆ ไป ซึ่งพบว่าจะคงที่ในวัยผู้ใหญ่และอาจจะเปลี่ยนแปลงได้ เว้นแต่บุคคลนั้นมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมและมีความขยันในการออกกำลังกายเพื่อรักษาสุขภาพและลักษณะทางกายภาพให้คงที่ไว้เท่านั้น

ระดับที่ 2 ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเฉพาะสถานการณ์ (specific or situational self-esteem) ถือเป็นความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองที่เกิดขึ้นต่อจากระดับที่ 1 ได้แก่ ความรู้สึกชื่นชมในความสามารถของตนเองในสถานการณ์เฉพาะตามสภาพความเป็นจริง เช่น การมีปฏิสัมพันธ์ในการทำงาน วงสังคม การศึกษา บ้าน หรือความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองในส่วนที่เป็นนามธรรม เช่น ความขยัน ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ความสามารถทางการกีฬา หรือความรู้สึกอื่น ๆ เช่น ความรู้สึกเป็นกลุ่มพวกเดียวกัน ความรู้สึกเข้าใจในบุคคลอื่น

และความสามารถในการปรับตัวและยืดหยุ่นสถานการณ์ เป็นต้น นอกจากนี้ ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเฉพาะสถานการณ์ยังหมายรวมถึง ความรู้สึกชื่นชมความสามารถในตนเองในการเรียนรู้ภาษาที่สองด้วย

ระดับที่ 3 ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเฉพาะอย่าง (task self-esteem) เป็นความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองระดับสูงสุดที่มีความสัมพันธ์กับงานต่าง ๆ ในแต่ละสถานการณ์ เช่น ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองในสาขาวิชาหรืองานเฉพาะอย่าง ได้แก่ ความรู้เฉพาะทางการกีฬา การเล่นเทนนิสหรือเบสบอล รวมถึงถึงการประเมินคุณค่า และความสามารถของตนเองในกระบวนการเรียนรู้ภาษาที่สองในแต่ละทักษะ เช่น ทักษะการพูด ทักษะการเขียน หรือการฝึกหัดเป็นการเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งในชั้นเรียน เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ถ้าเราทดลองเปรียบเทียบสถานการณ์เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับระดับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองโดยใช้กรณีการเรียนรู้ภาษาที่สองเป็นเครื่องกำหนดสถานการณ์ จะมองเห็นว่าการยอมรับค่าเราเรียนต่าง ๆ ภายในชั้นเรียนเป็นความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองโดยทั่วไป ความสามารถในการเรียนรู้ภาษาที่สองถือเป็นความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเฉพาะสถานการณ์ และการประเมินคุณค่าตัวเองในกระบวนการใช้ทักษะการพูด การเขียน วิธีการเรียนรู้ภาษาที่สองเฉพาะด้านหรือการทำแบบฝึกหัดที่ครูกำหนดให้ ถือเป็นความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองในงานเฉพาะอย่าง เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนในการเรียนภาษาอีกประการหนึ่ง นั่นก็คือ การที่บุคคลสร้างเกราะขึ้นเพื่อป้องกันมิให้คำนิยามหรือความเชื่อที่มีอยู่ถูกทำลายลง (inhibition) ดักลาส เอช บราวน์ (Douglas H. Brown 1987:103-104) กล่าวถึงสภาพการณ์ในการเรียนภาษาว่ามนุษย์จะมีสิ่งที่เรียกว่า "language ego" ซึ่งหมายถึงธรรมชาติของการเรียนภาษาที่สอง และเป็นเรื่องเฉพาะบุคคล ในการเรียนภาษา ผู้เรียนจะไม่สามารถสื่อสารได้อย่างมีความหมายเลย ถ้ามีเกราะมากั้นระหว่างตัวผู้เรียนกับคนที่อยู่รอบข้าง ดังนั้น ในการเรียนการสอนภาษา ครูผู้สอนจึงใช้วิธีสร้างสถานการณ์ต่าง ๆ

ขึ้นมาเพื่อช่วยลดเกราะดังกล่าวในการเรียนภาษาลง กระบวนการสร้างเกราะป้องกันมิให้ค่านิยมหรือความเชื่อถูกทำลายลงนี้จะค่อย ๆ เริ่มก่อตัวขึ้นจากวัยเด็กที่ค่อย ๆ เรียนรู้การแยกแยะและให้คุณค่าต่อสิ่งต่าง ๆ ที่ตัวเองได้ประสบ และพัฒนาขึ้นในอีกระดับหนึ่งในวัยผู้ใหญ่ที่กำลังย่างเข้าสู่ช่วงวัยรุ่น เพราะในช่วงนี้บุคคลจะมีความเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญา แล้วค่อย ๆ สร้างเกราะป้องกันความเชื่อและค่านิยมที่ตัวเองมีอยู่ในลักษณะของความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง คนที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงจะสามารถทนต่อสิ่งที่มากระทบได้มากกว่า เกราะป้องกันดังกล่าวจึงมีอยู่ในระดับต่ำ ส่วนคนที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำจะพยายามสร้างเกราะป้องกันทัศนคติและความเชื่ออย่างแน่นหนาเพื่อมิให้ความเชื่อและค่านิยมที่ตัวเองมีอยู่ถูกทำลายลง บุคคลลักษณะนี้จึงขาดความเชื่อมั่นในตนเองในการที่จะทำงาน ทำกิจกรรมหรือเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ในห้องเรียนภาษาที่สอง

จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบทางด้านอารมณ์ (affective factors) มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองเป็นอย่างยิ่ง เพราะถ้าปราศจากแรงจูงใจ ความอยากรู้ อยากรเรียน อยากรทำกิจกรรมกับกลุ่มเพื่อน ขาดซึ่งความรู้สึกเข้าใจในบุคคลอื่น ไม่กล้าแสดงออกเก็บตัวเงิบ มีทัศนคติและความเชื่อในตนเองไปในทางที่ไม่ดีแล้วยังสร้างเกราะป้องกันค่านิยมและความเชื่อที่ตัวเองมีอยู่มิให้ถูกทำลายลงไปด้วยแล้ว การเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะในด้านกิจกรรมวิชาการหรือการเรียนรู้ภาษาที่สองก็ย่อมเป็นไปไม่ได้เลย

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองกับการเรียนทักษะการพูดภาษาที่สอง

จุดประสงค์หลักของการเรียนการสอนทักษะการพูด คือ ความคล่องแคล่ว (fluency) ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการแสดงออกถึงความสามารถในการพูดอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพูดได้ถูกต้องโดยไม่มีกำกวมหรือช้าเร็วในการพูด (Donn

Byrne 1984:9) และเนื่องจากการพูดเป็นทักษะที่จะต้องมีการฝึกฝนอยู่เสมอจึงจะสามารถวัดขีดความสามารถของทักษะให้สูงขึ้นได้ จึงได้มีผู้ให้ความสนใจที่จะศึกษาถึงองค์ประกอบที่จะช่วยทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการพูดให้ดีขึ้น ดังเช่น วิลเลียม ลิตเติลวูด (William Littlewood 1986:64) ได้ทำการศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองมากที่สุด ก็คือ บุคลิกลักษณะ เด็กที่มีบุคลิกลักษณะเด่น ชอบแสดงออก มีมนุษยสัมพันธ์ ชอบการเข้ากลุ่มกับเพื่อน จะสามารถทำคะแนนในวิชาทักษะการพูดได้ดี เพราะเด็กที่มีบุคลิกลักษณะดังกล่าว มีความเชื่อมั่นในตนเองในการที่จะใช้คำพูดติดต่อสื่อสาร โดยไม่กลัวว่าจะผิดพลาด ซึ่งศศิภานต์ ษณะโสธร (2528:13) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า เด็กที่มีลักษณะกล้าแสดงออกแม้รู้ว่าจะโดนโต้แย้งคัดค้าน มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงในการกระทำสิ่งต่าง ๆ กว้างขวางในหมู่เพื่อน มีทัศนคติและความคาดหวังที่ดี เป็นเด็กที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูง และมักจะพบว่าเด็กที่มีลักษณะเช่นนี้เป็นคนที่ว่องไว ชอบพูดแสดงความคิดเห็น โดยจะเป็นฝ่ายเปลี่ยนเรื่องสนทนาหรือพูดชักนำคนอื่นมากกว่าจะเป็นเพียงผู้ตามหรือผู้ฟังการอภิปรายโต้เถียงเท่านั้น ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยภายในชั้นเรียนของ ลินดา ลอมบราโด (Linda Lombardo 1984:6) ที่ว่า เด็กคนใดก็ตามที่ทราบว่าตัวเองมีความสามารถหรือมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่าคนอื่น ๆ และไม่ขี้อาย จะชอบแสดงออกและสามารถทำข้อสอบวัดความสามารถทางด้านทักษะการพูดได้ดีกว่าเด็กที่ขี้อายไม่กล้าแสดงออก ซึ่งเด็กที่สามารถทำคะแนนทักษะการพูดได้สูงจะเป็นเด็กที่มีลักษณะที่กล้าแสดงสีหน้า ทำทางรู้จักการใช้เสียงสูง-ต่ำ เป็นนักฟังและนักโต้ตอบที่ดีด้วย นอกจากนี้ ยังสามารถพูดเน้นย้ำประโยค รู้จักการพูดชักชวน เริ่มหรือเปลี่ยนเรื่องที่พูดได้ รู้จักการกระตุ้นให้คู่สนทนาพูด รู้จักการสร้างความเข้าใจในเรื่องที่พูดและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วย

จะเห็นได้ว่าความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์กับการเรียนทักษะการพูดภาษาที่สองเป็นอย่างมาก ดังเช่นงานวิจัยของ แอดเดอเลด เฮย์ดี (Adelaid Heyde 1979 quoted in William Littlewood 1986:64;

Patricia A. Richard - Amato 1988:356-357) ที่ได้ศึกษาถึงผลของ ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง 3 ระดับ ตามการแบ่งของ ดักลาส เอช บราวน์ (Douglas H. Brown 1987:101-102) อันได้แก่ ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองโดยทั่วไป สถานการณ์เฉพาะด้าน และในงานเฉพาะอย่างที่มีต่อการ แสดงออกทางด้านความสามารถในการพูดของนักศึกษาชาวอเมริกันที่กำลังเรียน วิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาต่างประเทศ พบว่า ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ทั้ง 3 ระดับมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความสามารถในการพูดภาษาฝรั่งเศส ทั้งนี้เนื่องมาจาก เด็กที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูง มีความกล้าแสดงออก ไม่ค่อยมีความรู้สึกกลัวต่อการที่จะติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ๆ ด้วยภาษาต่างประเทศ ที่มีใช้ภาษาของตนหรือแม้แต่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคยก็ตาม

งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองกับความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ อาจสรุปกลุ่มงานวิจัยดังกล่าวเป็น 2 ประเภท คือ งานวิจัยที่เกี่ยวกับการวัด ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ และงานวิจัยที่เกี่ยวกับความรู้สึกเห็นคุณค่า ในตนเอง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการวัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ

นิตยา ประพฤติกิจ (2527:103-104) ได้วิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบ สัมฤทธิ์ผลทางการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกหัดครูวิชาเอกภาษาอังกฤษที่เรียน โดยใช้กิจกรรมการละครกับการฝึกรูปประโยค" กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษา วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง ปีการศึกษา 2525 จำนวน 2 กลุ่ม ๆ ละ 22 คน ทั้งสองกลุ่มมีความรู้พื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 ให้กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองและเรียนโดยใช้กิจกรรมการละคร กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุมเรียนโดยใช้การฝึกรูปประโยค ใช้เวลาสอน 6 สัปดาห์

รวมเวลาสอนกลุ่มละ 24 คาบ ผลการวิจัยพบว่า

1. สัมฤทธิ์ผลทางการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการละครสูงกว่านักศึกษาที่เรียนโดยใช้การฝึกรูปประโยคอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ในด้านต่าง ๆ คือ ด้านความคล่องแคล่ว ความสามารถในการพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ ปริมาณของข้อมูลในการสื่อสาร และความพยายามในการสื่อสารและอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในด้านความสามารถในการบรรยายภาพให้กรรมการเข้าใจ

2. สัมฤทธิ์ผลทางการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการละครไม่แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนโดยใช้การฝึกรูปประโยคในด้านคุณภาพของข้อมูลในการสื่อสารและด้านสำเนียง

3. สัมฤทธิ์ผลทางการพูดภาษาอังกฤษโดยส่วนรวมของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการละครจะสูงกว่านักศึกษาที่เรียนโดยใช้การฝึกรูปประโยคอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จุฑาภรณ์ ชาวไชย (2528:51-56) ศึกษาวิจัยเรื่อง "การศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษต่างกัน" เพื่อศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษสูงและต่ำ กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 44 คน แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร 2 กลุ่ม คือ กลุ่มครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษสูงและกลุ่มครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษต่ำ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองเป็นรายบุคคล จากนั้น นำข้อมูลที่ได้มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การวัดระดับความสามารถในการพูดตามเกณฑ์ของสถาบันบริการทางภาษา (FSI Oral Interview) ซึ่งผลของการวิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษที่มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษสูง มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3 ซึ่งหมายความว่าสามารถพูดภาษาอังกฤษ

ได้คล่องแคล่วและถูกต้องในการสนทนาทุกระดับ โดยมีข้อบกพร่องในการออกเสียง และการใช้ไวยากรณ์เพียงเล็กน้อย ส่วนครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษซึ่งมีความสามารถ ในการฟังภาษาอังกฤษต่ำมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2 หมายความว่าสามารถพูดภาษาอังกฤษได้โดยมีความรู้ด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ พอเพียงที่จะสนทนาเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับด้านอาชีพและสังคมบางเรื่องได้ ถือว่า มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษอยู่ในวงจำกัด

พรพรรณ บุญพัฒนาภรณ์ (2528:50-53) ได้ศึกษาเรื่อง "การ เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษธุรกิจของนักเรียนโปรแกรม พาณิชยกรรมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ" กลุ่ม ตัวอย่างประชากรจำนวน 795 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาหรือวิทยาลัย เทคนิค ได้รับการทดสอบทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนโดยใช้แบบ ทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม ของแบบทดสอบ เมื่อศึกษาถึงความสามารถในแต่ละทักษะพบว่า นักเรียนทั้งสอง กลุ่มมีความสามารถในทักษะต่าง ๆ เรียงลำดับเหมือนกัน คือ มีความสามารถ ในทักษะการเขียนสูงสุด รองลงมาคือทักษะการพูด การฟังและมีความสามารถ ในทักษะการอ่านต่ำที่สุด

อุทัยวรรณ ด่านวิวัฒน์ (2528:59-62) ศึกษาวิจัยเรื่อง "การ เปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเกษตรของนักเรียนโปรแกรม เกษตรกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ" กลุ่ม ตัวอย่างประชากรในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โปรแกรม เกษตรกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 390 คน และนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 ในวิทยาลัยเกษตรกรรมสังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 391 คน รวมทั้งสิ้น 781 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างประชากรทำแบบทดสอบเพื่อวัด ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเกษตร 4 ทักษะ คือ ทักษะการพูด การฟัง

การอ่านและการเขียน ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มในการทำแบบสอบถามความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเกษตรรวมสี่ทักษะ และในทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียน ส่วนทักษะการฟังปรากฏว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยมากกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม เป็นทักษะที่นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าทักษะอื่น ๆ และทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเกษตรที่นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด คือทักษะการอ่าน

2. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ได้คะแนนเฉลี่ยมากกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มในการทำแบบสอบถามความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเกษตรรวมสี่ทักษะและในทักษะการฟังและทักษะการเขียน นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยเป็นครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มในทักษะการพูด และได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มในทักษะการอ่าน ส่วนทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษเกษตรที่นักเรียนทำคะแนนเฉลี่ยได้สูงที่สุดคือ ทักษะการเขียน และได้คะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดในทักษะการอ่าน

3. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมีความสามารถในทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน รวมสี่ทักษะ และแยกแต่ละทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เอมอชา ชันพงษ์ (2528:41-44) ได้วิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษคหกรรมของนักเรียนโปรแกรมคหกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ" โดยกลุ่มตัวอย่างประชากรคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาหรือวิทยาลัยเทคนิค จำนวนทั้งสิ้น 760 คน ได้รับการทดสอบทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบทดสอบทักษะการอ่านสูงกว่าทักษะอื่น ๆ และได้คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบทดสอบทักษะการพูดต่ำสุด ส่วนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพได้คะแนนเฉลี่ยในการ

ท่าแบบสอบทักษะการฟังสูงกว่าทักษะอื่น ๆ และได้คะแนนเฉลี่ยในการทำแบบสอบทักษะการเขียนต่ำสุด

ชัยวัฒน์ ตัณฑรังษี (2529:33-34) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนภาษาอังกฤษเทคนิคของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่สามที่เรียนโดยใช้เกมและสถานการณ์จำลอง" กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ แผนกการโรงแรมที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเทคนิค 6 (อ.314) จำนวน 2 กลุ่ม ๆ ละ 28 คน รวมทั้งหมด 56 คน นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีความรู้พื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษเทคนิคไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยได้กำหนดให้นักศึกษากลุ่มแรกเป็นกลุ่มทดลอง ฝึกใช้ภาษาสื่อสารกันโดยใช้สถานการณ์จำลอง และนักศึกษากลุ่มหลังเป็นกลุ่มควบคุม ฝึกใช้ภาษาสื่อสารกันโดยใช้เกม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ได้เรียนด้วยการใช้สถานการณ์จำลองมีความสามารถในการพูดและมีทักษะในการสื่อสารภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่ากลุ่มนักศึกษาที่เรียนโดยการใช้เกม ทั้งนี้เนื่องจาก นักศึกษาที่ใช้สถานการณ์จำลองได้ฝึกใช้ภาษาอย่างสมจริงมากกว่านักศึกษาที่เรียนโดยใช้เกมเพราะครูได้จำลองสถานการณ์การสื่อสารที่นักศึกษาจะต้องประสบในการประกอบอาชีพในอนาคต เช่น การรับโทรศัพท์จากลูกค้าที่ต้องการจองโต๊ะภายในภัตตาคาร การรับคำสั่งอาหารเข้า - กลางวันจากลูกค้า มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ให้เป็นพนักงานต้อนรับพนักงานเสิร์ฟ และลูกค้า เป็นต้น นักศึกษากลุ่มนี้จึงได้มีโอกาสฝึกทักษะการพูดมากกว่า

ณรงค์ ภูมิสวัสดิ์ (2529:47-50) ได้วิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเทคนิคของนักเรียนโปรแกรมช่างอุตสาหกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ" กลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 777 คน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาหรือวิทยาลัยเทคนิคได้ทำแบบทดสอบทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ผลการวิจัย

พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถทำคะแนนเฉลี่ยในการทำแบบสอบทักษะการเขียนสูงกว่าทักษะอื่นและได้คะแนนเฉลี่ยทักษะการพูดต่ำที่สุด ส่วนนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดในทักษะการเขียน และได้คะแนนเฉลี่ยทักษะการฟังต่ำสุด

วัฒน์ สีทับทิม (2529:97-101) ได้วิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร" กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนรัฐบาล 180 คน โรงเรียนเอกชน 180 คน ได้ทำแบบทดสอบทักษะการฟัง - พูด การอ่านและการเขียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลการวิจัยสรุปว่า ค่ามัธยิมเลตคณิตของความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานครในแต่ละทักษะและรวมทุกทักษะสูงกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม และนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลได้คะแนนทักษะการเขียนสูงสุด รองลงมาคือทักษะการฟัง - พูด และทักษะการอ่าน แต่นักเรียนโรงเรียนเอกชนได้คะแนนทักษะการอ่านสูงสุด รองลงมาคือทักษะการเขียน และทักษะการฟัง - พูด

ศุภพร สุขชื่น (2529:46-54) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษในด้านทักษะรับสารกับทักษะส่งสาร" โดยกลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2528 โรงเรียนนานาชาติเวศวิทชาคม จำนวน 40 คน ได้ทำแบบทดสอบทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

จากการให้ข้อมูลทางภาษาทางการฟัง พบว่าทักษะการฟังมีความสัมพันธ์กับทักษะการพูดในทางบวก

จากการให้ข้อมูลทางภาษาทางการอ่าน พบว่าทักษะการอ่านไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะการพูด

จากการให้ข้อมูลทางภาษาทางการพูด พบว่าทักษะการพูดมีความ

สัมพันธ์กับทักษะการฟังในทางบวก

จากการให้ข้อมูลทางภาษาทางการพูด พบว่าทักษะการพูดไม่มี
ความสัมพันธ์กับทักษะการอ่าน

อนึ่ง ผู้วิจัยได้เห็นว่า ในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ถ้าจะให้
มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ครูผู้สอนควรใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนให้มากที่สุด
เพราะการให้ข้อมูลทางภาษาในทางการฟังจะช่วยพัฒนาประสิทธิภาพทางด้าน
การพูดให้มากยิ่งขึ้น

กาญจนา จงอุตสาห์ (2531:61) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ระดับความ
สามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยกลุ่ม
ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จากโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 330 คน ให้ทำแบบสอบ
ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามระดับพฤติกรรมทางการพูด
5 ชั้น ของรีเบคกา เอ็ม วาเลตต์ และเรอเน เอ็ส ดิสสิก (Rebecca M.
Valette and Renee S. Disick) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้นมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับขั้นทักษะกลไก
โดยได้ค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 16.62 ซึ่งเป็นระดับเริ่มต้นของพฤติกรรมการพูด
และจากคะแนนรวมทั้งฉบับปรากฏว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้ค่ามัชฌิม
เลขคณิตเท่ากับ 11.04 แสดงว่านักเรียนมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ
อยู่ในระดับที่ต่ำมาก

ศุภรัตน์ ภักทรานนท์ (2532:58) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ระดับความ
สามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย" โดย
กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จากโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 330 คน ได้ทำแบบทดสอบ
ความสามารถทางการพูดที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ผลการวิจัยพบว่านักเรียนในระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลายมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับขั้นทักษะ
กลไกตามการจัดระดับพฤติกรรมทางการพูด 5 ชั้นของรีเบคกา เอ็ม วาเลตต์ และ

เรอเน เอ็ส ดิสลิก (Rebeca M. Valette and Renee S. Disick)

2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง

กาญจนา พงศ์พฤกษ์ (2523:53-61) ได้ทำวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างกันของพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก ความวิตกกังวล และความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง" โดยกลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษาปริญญาตรีจำนวน 239 คน ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของรูบิน (Rubin's Self-Esteem Scale) แบบวัดความกล้าแสดงออกระดับวิทยาลัย (The College Self-Expression Scale) ของวิลเลียม ดับบลิว เค ซุง (William W. K. Sung) เพื่อวัดพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก ผลของการวิจัยพบว่า พฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองและมีสหสัมพันธ์ทางลบกับความวิตกกังวล ส่วนความวิตกกังวลมีสหสัมพันธ์ทางลบกับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง

ศศิگانต์ ชนะโสธร (2528:19) ทำวิจัยเรื่อง "ผลของการมีตำแหน่งเป็นหัวหน้าห้องต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1" กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจำนวน 56 คน โดยเพศชายมีอายุระหว่าง 12-15 ปี และเพศหญิงมีอายุระหว่าง 11-14 ปี แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองเป็นนักเรียนชาย-หญิง 28 คน ไม่เคยทำหน้าที่เป็นหัวหน้าห้องมาก่อนและได้คะแนนสูงสุดในการเลือกจากเพื่อนนักเรียนให้ทำหน้าที่และรับผิดชอบเป็นหัวหน้าห้อง กลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนชาย-หญิง จำนวน 28 คนที่ไม่เคยทำหน้าที่เป็นหัวหน้าห้องมาก่อนและได้คะแนนการเลือกจากเพื่อนนักเรียนรองลงมาเป็นลำดับแรกจากกลุ่มทดลอง ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบวัดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองฉบับใช้กับเด็กนักเรียนของสแตนลีย์ คูเปอร์สมิธ (Stanley Coopersmith) เพื่อวัดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ว่ากลุ่มทดลองทั้งเพศชายและเพศหญิงที่ได้รับเลือกและปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าห้อง มีคะแนนความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองไม่แตกต่าง

อย่างมีนัยสำคัญจากผู้ที่ไม่ได้รับเลือกและปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าห้องและกลุ่มทดลอง ทั้งเพศชายและหญิงมีคะแนนความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ

นาตยา วงศ์หลักภัย (2532:46-47) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ผลของกลุ่มจิตสัมพันธ์ที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่น" กลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นนักศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิคจังหวัดพิษณุโลกจำนวน 37 คน เป็นชาย 15 คน หญิง 22 คน แล้วสุ่มเข้ากลุ่มทดลอง (A) กลุ่มควบคุม (B) กลุ่มควบคุม (C) โดยกลุ่มทดลอง (A) ใช้กิจกรรมประสบการณ์กลุ่มจิตสัมพันธ์ 3 วัน กลุ่มควบคุม (B) เข้าร่วมประสบการณ์ทัศนศึกษา 3 วัน กลุ่มควบคุม (C) ให้อยู่ในสภาพแวดล้อมปกติ ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษาที่เข้าร่วมประสบการณ์กลุ่มจิตสัมพันธ์มีการเห็นคุณค่าในตนเองไม่แตกต่างกับนักศึกษาที่เข้าร่วมประสบการณ์ทัศนศึกษาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
2. นักศึกษาที่เข้าร่วมประสบการณ์จิตสัมพันธ์ มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่านักศึกษาที่อยู่ในสภาพแวดล้อมเดิมตามปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
3. นักศึกษาที่เข้าร่วมประสบการณ์ทัศนศึกษามีการเห็นคุณค่าในตนเองไม่แตกต่างจากนักศึกษาที่อยู่ในสภาพแวดล้อมเดิมตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

งานวิจัยในต่างประเทศ

จากการศึกษางานวิจัยในต่างประเทศเกี่ยวกับการวัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษและความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองซึ่งผู้วิจัยสรุปรวบรวมได้ดังต่อไปนี้

1. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการวัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ
ไอวี แอนิตา มิกเชล (Ivy Anita Mitchell 1978:3427-A)

ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกันระหว่างคนที่บุคลิกภาพชอบแสดงออกกับคนที่บุคลิกภาพชอบเก็บตัว โดยมีจุดประสงค์ที่จะศึกษาว่าลักษณะบุคลิกภาพแบบใดที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษและศึกษาว่าการใช้เทปบันทึกเสียงในการทดสอบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนจะมีส่วนช่วยให้คนที่มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษต่ำเพิ่มความสามารถในการพูดสูงขึ้นหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนระดับ 2, 5, 6 และ 8 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพลอร์ริดา จำนวน 94 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งที่มีบุคลิกภาพชอบแสดงออกและเก็บตัวไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการพูดอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และการใช้เทปบันทึกเสียงช่วยในการทดสอบก็พบว่าไม่มีผลต่อการพัฒนาความสามารถทางการพูดของนักเรียนเลยเช่นกัน

อัจฉรา วงศ์โสธร (Achara Wangsotorn 1981:240-260) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "การประเมินผลทักษะภาษาอังกฤษด้วยตนเองของนิสิตระดับปริญญาตรีและปริญญาโทในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย" กลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 96 คน เป็นนิสิตปริญญาตรีคณะอักษรศาสตร์และคณะรัฐศาสตร์ชั้นปีที่ 1 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐาน ณ สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2521 จำนวน 49 คน นิสิตปริญญาตรีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ชั้นปีที่ 2 ที่เรียนวิชาการเขียนภาษาอังกฤษ ณ สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2522 จำนวน 18 คน นิสิตปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยมหิดลที่เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษเทคนิคในปีการศึกษา 2521 จำนวน 6 คน และนิสิตปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่เรียนวิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ในปีการศึกษา 2522 จำนวน 23 คน โดยใช้เครื่องมือวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษซึ่งปรับปรุงมาจากเครื่องมือวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของ เจ ดี วิลกินส์ (J. D. Wilkins) มาให้ตัวอย่างประชากรประเมินผลความสามารถในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของตนเอง เครื่องมือวัดดังกล่าวแบ่งการวัดความสามารถในการใช้

ทักษะภาษาอังกฤษแต่ละทักษะออกเป็น 7 ระดับ ผลการวิจัยพบว่านิสิตระดับปริญญาตรีและปริญญาโทประเมินผลความสามารถในการใช้ทักษะการเขียนของตนอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมาคือทักษะการอ่าน สำหรับทักษะการฟังและการพูด นิสิตปริญญาตรีประเมินผลความสามารถทางด้านทักษะการฟังอยู่ในอันดับที่สาม และความสามารถทางด้านทักษะการพูดประเมินให้เป็นทักษะที่ตนมีความสามารถน้อยที่สุด ในขณะที่นิสิตปริญญาโท ประเมินผลความสามารถในด้านทักษะการฟังและการพูดเป็นทักษะที่ตนมีความสามารถอยู่ในอันดับสามเท่ากัน เมื่อพิจารณาถึงระดับของการประเมินผลความสามารถของกลุ่มตัวอย่างประชากรพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีประเมินความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในทักษะต่าง ๆ อยู่ในระดับ 3-4 เท่านั้น ส่วนนิสิตระดับปริญญาโทประเมินความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในทักษะต่าง ๆ อยู่ในระดับ 1-5 ซึ่งผลการวิจัยโดยสรุปแสดงให้เห็นว่า ทั้งนิสิตระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ประเมินผลความสามารถของตนในด้านทักษะการเขียนภาษาอังกฤษสูงที่สุดและความสามารถในด้านทักษะการพูดอยู่ในระดับต่ำที่สุด

ซูซาน เพิร์ล มารานอน (Susan Pearl Maranon 1981:124-A) ได้ศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์เชิงบรรยายวิธีการสอนแบบโปรแกรมการละครสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนที่พูดสองภาษา (bilingual) และอยู่ในสองวัฒนธรรม (bicultural) : การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษแก่เด็กนักเรียนเชื้อสายเม็กซิกัน-อเมริกัน" กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือนักเรียนในกลุ่มอายุ 7-8 ปี 11-12 ปี และ 13-15 ปี ที่ใช้ภาษาสเปนและภาษาอังกฤษเป็นภาษาพูดในชีวิตประจำวัน และเข้าร่วมในโครงการโรงเรียนภาคฤดูร้อนสำหรับกลุ่มผู้อพยพในแถบมลรัฐโคโลราโดตอนเหนือ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีศึกษาวิจัยแบบการสังเกต การบันทึกเทปวี ดี โอ การเล่นเกมสร้างสรรค์ การใช้ภาษา การสำรวจการจัดชั้นเรียน การสัมภาษณ์และการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่มอายุ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มนักเรียนที่เรียนโดยการใช้กิจกรรมการเล่นละครสร้างสรรค์มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษมากกว่ากลุ่มนักเรียนอีกสองกลุ่ม

ที่เรียนแบบห้องเรียนธรรมชาติโดยทั่วไป และห้องเรียนที่ใช้ศูนย์การเรียนที่มีกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนที่น่าสนใจต่าง ๆ

แมรี เอลิซาเบธ แมคกรอดี้ (Mary Elizabeth McGroarty 1982: 4750-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษ ภาษาที่ใช้ในห้องเรียนและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนไฮสกูลที่พูดภาษาสเปน" เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของคะแนนทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษ 2 ด้าน คือ คะแนนทดสอบความสามารถทางด้านตัวภาษาซึ่งวัดความรู้ทางด้านไวยากรณ์ขั้นพื้นฐานและคะแนนทดสอบความสามารถในการสื่อสาร ได้แก่ ความสามารถในการพูดให้ข้อมูลภาษาอังกฤษ และศึกษาพฤติกรรมการแสดงออกและการใช้ภาษาของนักเรียนภายในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้คือนักเรียนไฮสกูลที่กำลังเรียนอยู่ในระดับ 10-12 จำนวน 35 คน ผลการวิจัยพบว่า คะแนนทดสอบความสามารถทางด้านตัวภาษามีความสัมพันธ์กับคะแนนทดสอบความสามารถในการสื่อสาร ข้อความเป็นคำพูด และคะแนนชนิดแรกจะเป็นตัวทำนายคะแนนการทดสอบชนิดหลัง นอกจากนี้ยังพบว่า คะแนนทดสอบทางด้านตัวภาษาและคะแนนทดสอบความสามารถในการสื่อสารข้อมูลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการแสดงออกในการใช้ภาษาอังกฤษ อภิปรายได้เถียงในกลุ่มต่าง ๆ เป็นอย่างมากอีกด้วย

คาลิล อิสซา บาร์ฮูม (Khalil Issa Barhoum) 1985:3703-A ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศจอร์แดน" โดยมีจุดประสงค์ที่จะศึกษาถึงความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและผลกระทบที่ได้รับในการศึกษาต่อระดับมหาวิทยาลัย วิธีการดำเนินการวิจัยมีดังนี้

1. สัมภาษณ์นักเรียนที่อยู่ระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 และกำลังเรียนอยู่ในช่วงสัปดาห์สุดท้ายของการเรียนการสอน จำนวน 50 คน เป็นรายบุคคล คนละ 10 นาที โดยผู้สัมภาษณ์คือชาวต่างประเทศที่เป็นเจ้าของภาษา จากนั้นให้คะแนนตามเกณฑ์การวัดความสามารถทางการพูดของสถาบันบริการทางภาษา (FSI - Foreign Service Oral Proficiency Testing Scale)

2. ให้นักศึกษาที่อยู่ชั้นปีที่ 1 และอาจารย์ผู้สอนแห่งมหาวิทยาลัยจอร์แดน และมหาวิทยาลัยฮาร์มุด ซึ่งใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการเรียนการสอน ตอบแบบสอบถาม

3. บันทึกเทปภาพพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในห้องเรียนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา 3 ระดับ คือ ระดับที่ 1, 2 และ 3

4. ศึกษาหลักสูตรและระบบการวัดประเมินผลวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน มีคะแนนอยู่ในระดับ 1⁺ เท่านั้น จากการศึกษาข้อมูลพบว่านักเรียนเหล่านี้ผ่านการเรียนวิชาภาษาอังกฤษมาแล้ว 8 ปี และใช้เวลาเรียนถึง 206 คาบต่อปีเลยทีเดียว ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าผลการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศจอร์แดนยังประสบปัญหาอยู่อีกมาก อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้แนะนำว่าควรคำนึงถึงระดับความสามารถในการสอนของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษและตำราเรียนที่ใช้สอนในห้องเรียนด้วย

ไซนัล (Zainil 1987:325-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่เรียนโปรแกรมเอส 1 ณ ภาควิชาภาษาอังกฤษ สถาบันการศึกษาและการฝึกหัดครูปาดัง เมืองสุมาตรา บารัต ประเทศอินโดนีเซีย" เพื่อศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาโปรแกรมเอส 1 ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา และเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาขีดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาในวันต่อไป กลุ่มตัวอย่างประชากรคือนักศึกษาที่เรียนโปรแกรมเอส 1 ณ ภาควิชาภาษาอังกฤษ สถาบันการศึกษาและการฝึกหัดครูปาดัง ผู้วิจัยใช้เครื่องมือวัดความสามารถในการใช้ภาษา (Language Assessment Scales) วัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การฟังภาษาอังกฤษมีส่วนช่วยเพิ่มความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษถึงร้อยละ 70 ส่วนเวลาที่ใช้ในการอ่านภาษาอังกฤษ การทบทวนเนื้อหาภาษาอังกฤษก่อนเข้าร่วมโปรแกรมเอส 1 และความถี่ในการใช้

ภาษาอังกฤษในขณะที่อยู่บ้าน มีส่วนช่วยเพิ่มความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ
ร้อยละ 12

สุมน อริยะปิติพันธ์ (Sumon Ariyapitipan 1989:428-429-A)
ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการออกเสียงพยัญชนะและสระ
ภาษาอังกฤษของคนไทย" โดยผู้วิจัยคัดเลือกคนไทยที่ไปอาศัยอยู่ในประเทศสหรัฐ
อเมริกา 2 กลุ่ม จำนวนกลุ่มละ 5 คน กลุ่มแรกอาศัยอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา
2-3 ปี กลุ่มที่สองอาศัยอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา 3 1/2 - 6 ปี ผลการวิจัย
พบว่า คนไทยทั้งสองกลุ่มมีข้อผิดพลาดในการออกเสียงพยัญชนะและสระที่เป็นโฆชะ
และอโฆชะ คือ เสียง /iy/, /I/, /ey/, /ow/, /uw/, /Ie/ และ /ea/
ส่วนข้อผิดพลาดอื่น ๆ ได้แก่ การออกเสียงสอดแทรก การลดเสียงหรือตัดเสียง
ทิ้งไป การฝึกเสียงพูดที่ผิด การสอนการออกเสียงที่ผิดและอิทธิพลของภาษาแม่
ทำให้คนไทยออกเสียงได้ไม่เหมือนเจ้าของภาษา นอกจากนี้ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์
ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกากับความถูกต้องในการ
ออกเสียงพยัญชนะแต่อย่างใด

2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง

แอดเดอเลด เฮย์ดี (Adelaid Heyde 1979 quoted in
William Littlewood 1986:64 ; Patricia A. Richard - Amato
1988:356-357) ได้ทำการศึกษาผลของความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง 3 ระดับ
ตามการแบ่งของดักลาส เฮช บราวน์ (Douglas H. Brown 1987:101-102)
คือความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองโดยทั่วไป ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองใน
สถานการณ์เฉพาะด้าน และในงานเฉพาะอย่างที่มีต่อการแสดงออกทางด้านความ
สามารถทางการพูด โดยกลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาชาวอเมริกันที่กำลังเรียนวิชา
ภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาต่างประเทศ ผลการวิจัยสรุปว่า ความรู้สึกเห็นคุณค่าใน
ตนเองทั้ง 3 ระดับมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความสามารถในการพูด โดย
ความรู้สึกเห็นคุณค่าในงานเฉพาะอย่างมีความสัมพันธ์สูงที่สุดกับความสามารถทาง
การพูด แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงจะมีความรู้สึก

พลาดกลัวต่อการสนทนาสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศหรือในสถานการณ์ที่ต่างออกไป จากที่คุ้นเคยน้อยกว่าผู้เรียนที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ คนที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงมีความพร้อมที่จะเสี่ยงต่อการกระทำข้อผิดพลาด มากกว่า

ปีเตอร์ อัลวิน (Peter Alvino 1980:2935-A) ทำการวิจัย เรื่อง "ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองกับสัมฤทธิ์ผลของเด็กนักเรียน 2 โปรแกรม ที่พูดสองภาษาและอยู่ในวัฒนธรรมสองแบบ" เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองกับสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนที่พูดสองภาษาและอยู่ใน วัฒนธรรมสองแบบ (bilingual - bicultural) และเรียนอยู่ในโปรแกรม ที่มีการพูดสองภาษาและมีวัฒนธรรมสองแบบ และเปรียบเทียบกับความรู้สึกเห็น ค่าในตนเองกับสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนที่พูดสองภาษาและอยู่ในวัฒนธรรมสองแบบ แต่ไม่ได้เรียนอยู่ในโปรแกรมเช่นนักเรียนกลุ่มแรก และศึกษาถึงความแตกต่าง ระหว่างโปรแกรมการเรียนที่มีผลต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองกับสัมฤทธิ์ผลทาง การเรียนจำแนกตามเพศและระดับชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างประชากรได้แก่ นักเรียน ที่เรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลายและระดับประถมศึกษา จำนวน 177 คน ให้กลุ่มตัวอย่างประชากรทำแบบวัดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ของคูเปอร์สมิธ (Coopersmith's Self-Esteem Inventory) แล้วให้คะแนน ที่ได้เป็นคะแนนประเมินระดับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ส่วนคะแนนสัมฤทธิ์ผล ทางการเรียนใช้ผลการเรียนของนักเรียนแต่ละคนที่ได้คะแนนเฉลี่ยจากการสอบ ในภาคเรียนที่ผ่านมา ผลการวิจัยพบว่า

1. ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของกลุ่มนักเรียนที่พูดสองภาษาอยู่ใน สองวัฒนธรรมที่เรียนอยู่ในโปรแกรมการเรียนสองภาษาและมีวัฒนธรรมสองแบบ ไม่มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนเมื่อจำแนกตามเพศ
2. ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนที่พูดสองภาษาและอยู่ใน สองวัฒนธรรมแต่ไม่ได้เรียนโปรแกรมการเรียนสองภาษาและมีรูปแบบวัฒนธรรมสอง แบบไม่มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนเมื่อจำแนกตามเพศ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยความสัมพันธ์ในกลุ่มนักเรียนที่เรียนในโปรแกรมการเรียนสองภาษาและมีวัฒนธรรมสองรูปแบบมีสหสัมพันธ์สูงกว่านักเรียนในกลุ่มหลัง

4. เมื่อนำคะแนนความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของเพศชายและเพศหญิงของนักเรียนทั้งสองกลุ่มมาเปรียบเทียบกันพบว่าไม่แตกต่างกัน

5. เมื่อนำคะแนนความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนทั้งสองกลุ่มจำแนกตามระดับชั้นเรียนมาเปรียบเทียบกันพบว่าไม่แตกต่างกัน

6. คะแนนเฉลี่ยสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มเมื่อจำแนกตามเพศพบว่าไม่แตกต่างกัน

7. คะแนนเฉลี่ยสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มเมื่อจำแนกตามระดับชั้นเรียนพบว่าไม่แตกต่างกัน

เทวีชา เกา (Teresa Kou 1982:1863-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กชาวจีนอพยพที่พูดภาษาจีน (monolingual) และเด็กชาวจีนที่พูดได้สองภาษา คือ ภาษาจีนและภาษาอังกฤษ" ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาองค์ประกอบที่ช่วยเสริมสร้างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง อันได้แก่ องค์ประกอบเกี่ยวกับตนเองโดยทั่วไป กลุ่มเพื่อน พ่อแม่ทางบ้านและโรงเรียน เพื่อดูความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้งสี่ด้าน ระยะเวลาที่เด็กอาศัยอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกาและความสามารถในการสื่อสารด้วยการใช้ภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอายุ 10-12 ปี จำนวน 81 คน ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางค่อนข้างต่ำ และมีรายได้น้อยซึ่งอาศัยอยู่ในชุมชนคนจีน (Chinatown Community) ได้ทำแบบวัดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง และแบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อวัดระดับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน โดยเฉพาะภาพรวมที่เกี่ยวกับตนเองและทัศนคติที่เด็กมีต่อตนเอง นอกจากนี้ ยังพบว่าระยะเวลาที่เด็กอาศัยอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา

ความสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=.91$) และพบว่าความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของเด็กมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองโดยทั่วไปในด้านโรงเรียน ทั้งนี้ ยังพบว่าเด็กที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้านการพูดสูงก็จะมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองโดยทั่วไป และในด้านโรงเรียนสูงกว่าเด็กที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษจำกัด

เฮเลน อะบาดซี (Helen Abadzi 1983:2443-A) ได้วิจัยเรื่อง "ผลของกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนระดับ 4 ในโรงเรียนเขตเมืองเท็กซัส" โดยใช้เครื่องมือทดสอบทักษะพื้นฐานไอโอวา (Iowa Test of Basic Skills) ทดสอบเพื่อแบ่งกลุ่มนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำในช่วงที่นักเรียนยังเรียนอยู่ในระดับ 3 ใกล้การปิดภาคเรียนภาคปลาย หลังจากนั้นก็จัดให้นักเรียนเข้าร่วมกลุ่มกิจกรรมเป็นระยะเวลา 1 ปี แล้วทดสอบด้วยเครื่องมือทดสอบทักษะพื้นฐานของไอโอวาซ้ำอีกครั้ง ปรากฏว่า คะแนนการทดสอบทักษะพื้นฐานของนักเรียนในกลุ่มสูงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ แต่เด็กที่ได้คะแนนทดสอบต่ำกว่าค่าเกณฑ์เฉลี่ยกลางมีพฤติกรรมในการร่วมกลุ่มกิจกรรมลดลง และที่สำคัญพบว่า เด็กที่มีคะแนนจากการทดสอบทักษะพื้นฐานของไอโอวาทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองมากยิ่งขึ้นจากเดิมก่อนเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ จึงสรุปได้ว่ากิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์มีอิทธิพลต่อการสร้างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง

มารินา วาเลนซูเอลล่า สมิต (Marina Valenzuela Smith 1984:634-A) ทำการวิจัยเรื่อง "ผลของโปรแกรมการสอนเสริมที่มีต่อนักเรียนชาวละตินในระดับมัธยมศึกษา" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการทดลองใช้โปรแกรมการสอนเสริมว่าจะสามารถเปลี่ยนแปลงสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนและความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองไปในทางที่ดีขึ้นหรือไม่ ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมการสอนเสริมไม่ได้ช่วยพัฒนาสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านแต่ช่วยพัฒนาทักษะการพูดและการสนทนาได้เป็นอย่างมาก และพบความสัมพันธ์

ในเชิงบวกระหว่างคะแนนพฤติกรรมการสอนของครูกับคะแนนความรู้สึกรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนซึ่งพัฒนาสูงขึ้นควบคู่ไปกับทัศนคติที่มีต่อการเรียนที่เป็นไปในทางบวก

ดิน เครกตัน เมอชานท์ (Dean Creighton Merchant 1984: 1000-A) ทำวิจัยเรื่อง "ความเป็นพ่อ-ลูก : ความสัมพันธ์ที่มีต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง สัมฤทธิผลทางการเรียน และความมีสุขภาพจิตที่ดีของนักศึกษาชาย" โดยมีจุดประสงค์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นพ่อ-ลูกกับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของตัวลูกชาย สัมฤทธิผลทางการเรียนและสุขภาพจิตที่ดี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชายที่กำลังเรียนอยู่ในวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 และ 2 มีอายุระหว่าง 18-30 ปี จำนวน 59 คน ผลการวิจัยพบที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างความเป็นพ่อ-ลูกและการรับรู้ของลูกชาย ทางด้านลักษณะทางกายภาพ บุคลิกภาพส่วนตัว ครอบครัว ความพึงพอใจในตนเองกับคะแนนรวมความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง นอกจากนี้ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นพ่อ-ลูกกับผลการเรียนของลูกชาย อายุ หรือลักษณะการมีสุขภาพจิตที่ดี ผลการวิจัยสามารถที่จะสรุปได้ว่า ความใกล้ชิดของความเป็นพ่อ-ลูกกันมีบทบาทสำคัญต่อระดับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของลูก

ลี เจมส์ กุยซ์ (Lee James Guice 1985:2904-A) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาและเทคโนโลยี" โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาและเทคโนโลยี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1401 คน ได้รับการวัดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองด้วยแบบวัดของคูเปอร์สมิธ (Coopersmith's Self-Esteem Inventory) และวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้วยเครื่องมือของเมห์ราเบียน (Mehrabian's Resultant Achievement Motivation Scales) ผลการวิจัยพบว่า ความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา โดยความสัมพันธ์ดังกล่าว

ไม่เกี่ยวข้องกับตัวแปรทางด้านเพศ ระดับชั้นทางการศึกษาหรือวิชาเอกที่นักศึกษาเลือกเรียน

คาร์ล บรูซ วินาส (Carl Bruce Vinas 1985:1892-A) ทำการวิจัยเรื่อง "การอ่านความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองและความต้องการในการทำงานของเยาวชนฮิสพานิกที่พูดสองภาษา" โดยจุดประสงค์ของการวิจัยคือต้องการศึกษาว่าสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชาวฮิสพานิกมีความสัมพันธ์กับความต้องการในการทำงานและความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองหรือไม่ ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มทางด้านสัมฤทธิ์ผลทางการอ่าน ความปรารถนาหรือต้องการทำงานและความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ไม่พบความแตกต่างในด้านความปรารถนาในการทำงานระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูง-ต่ำ แต่พบความแตกต่างทางด้าน การอ่านของนักเรียนหญิงชาวฮิสพานิกและนักเรียนหญิงที่ไม่ใช่ชาวฮิสพานิก โดยนักเรียนหญิงกลุ่มหลังมีคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านมากกว่านักเรียนหญิงกลุ่มแรก

ปีเตอร์ ฟลอร์ไฮม์ (Peter Florsheim 1985:4011-A) ได้วิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ทักษะคิดที่มีต่อความสำคัญของผู้อื่นและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของเด็กนักเรียนและวัยรุ่นที่ไร้ความสามารถทางด้าน การเรียนรู้" กลุ่มตัวอย่างได้แก่เด็กนักเรียนและวัยรุ่นจำนวน 17 คน ที่มีอายุระหว่าง 12-17 ปี ผลการวิจัยสรุปได้ว่า เด็กที่ไร้ความสามารถทางด้าน การเรียนรู้มีแนวโน้มในการที่จะมีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำกว่าเด็กที่ปกติ และไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างทักษะคิดที่มีต่อความสำคัญของผู้อื่นกับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง แต่ในกลุ่มของเด็กที่สามารถเรียนรู้ได้ตามปกติพบว่ามี ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะคิดของผู้ปกครองกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน และพบว่า ทักษะคิดที่มีต่อความสำคัญของผู้อื่นกับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สแตน ฟรีดแมน (Stan Friedman 1986:2161-A) ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองกับระดับสติปัญญาของ

เด็กที่มีความเป็นเลิศทางปัญญา" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองกับระดับสติปัญญาของเด็กที่มีความเป็นเลิศทางปัญญา และจำแนกตามระดับชั้นเรียนและเพศเพื่อดูความแตกต่างของความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 136 คนได้รับการทดสอบเพื่อแบ่งกลุ่มระดับสติปัญญาที่เท่ากันออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีสติปัญญาระดับปานกลาง สูง และสูงมาก ผลการวิจัยพบว่าระดับสติปัญญาของผู้เรียนมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองในเชิงบวก (ค่อนข้างต่ำ) ไม่พบความแตกต่างระหว่างความสัมพันธ์ดังกล่าวเมื่อแยกตามเพศ และเมื่อแยกตามระดับชั้นเรียนพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างระดับสติปัญญากับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนในระดับที่ 9 และ 10 แตกต่างกัน

แฮร์รี โจเซฟ เดปป์ (Harry Joseph Deppe 1987:2577-A) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "ความเหงาและความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองที่สัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและเพศของนักศึกษาในวิทยาลัย" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศและระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนกับตัวแปรด้านความเหงาและความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษาในวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 252 คน เป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยทางแถบตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า เพศและระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ส่วนตัวแปรด้านความเหงาไม่ได้รับอิทธิพลหรือผลกระทบจากเพศและระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนแต่อย่างใด และพบว่าความเหงาไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสืบทอดเผ่าพันธุ์ สัญชาติ วัฒนธรรม และเพศเลย

โรเบิร์ต สจิวต์ เพราตี (Robert Stewart Prouty 1987:2505-A) ได้วิจัยเรื่อง "สัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาในประเทศแชนร์ : ผลของความเอาใจใส่ของผู้บริหารทางการเป็นผู้นำด้านการสอน" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงระบบการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และการพัฒนาความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้น 8 และ 12 จำนวน 1017 คน ผลการวิจัยพบว่าสถานะทางเศรษฐกิจของนักเรียนแต่ละคนมิได้มีผลกระทบต่อสัมฤทธิผลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์หรือความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง

แคลเรนซ์ จอห์น บิบบี้ จูเนียร์ (Clarence John Bibby Jr. 1988:1371-A) ได้ศึกษาเรื่อง "ผลของการฝึกการยอมรับตนเองที่มีต่อสัมฤทธิผลทางการเรียนและความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของเยาวชนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก" เพื่อดูว่าการฝึกการยอมรับตนเองและการใช้รูปแบบการปรึกษาแบบกลุ่มในชั้นเรียนจะมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองและสัมฤทธิผลทางการเรียนหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่อาสาสมัครเข้ามาร่วมการวิจัยทดลองจำนวน 78 คน ผลการวิจัยพบว่า การฝึกการยอมรับตนเองมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการเพิ่มระดับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเมื่อวัดด้วยเครื่องมือวัดความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของคูเปอร์สมิท (Coopersmith's Self-Esteem Inventory)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย